

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 3 (136)

Märts 2005

Hind 3 krooni

Rahvaküsitlust Avanduse ja Väike-Maarja vallas

Väike-Maarja vallas toimus ajavahemikul 09.03-14.03.2005. a rahvaküsitlus selgitamaks välja elanike arvamust Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemise kohta.

Meie vallaelanike arvamuse väljaselgitamisega seotud ülesannete täitmiseks moodustas Väike-Maarja vallavalitsus komisjoni, kuhu kuulusid Marjan Rebane, Virve Vaarik ja Peeter Rahnik. Komisjon saatis välja valijate nimekirjas olevatele elanikele **3436 küsitluslehte**. Neist tagastati **1564**, seega oli küsitluse osalusprotsendiks **45,5%**. Osalenutest pooldas ühinemist Avanduse vallaga **1056 ehk 67,5 %**, eitavalt vastas **498 ehk 31,9%**, rikutud sedeleid oli **10 ehk 0,6 %**.

Rahvaküsitluse tulemused Avanduse vallas: **817** hääleõiguslikku elanikku, kellest küsitluse osales **233 ehk 28,5 %**. Neist ühinemist pooldas **84 ehk 36%** ja liitumise vastu oli **149 ehk 64%** osalenutest.

Kui võrrelda kahe valla küsitluste andmeid, siis Väike-Maarja vallas pooldas ühinemist rohkem elanikke kui Avanduse vallas on hääleõiguslikke elanikke kokku. Kuid selline enamuse tahe ei levi üle vallapiiride ning suure töönaosusega langetab Avanduse vallavolikogu oma otsuse tuginedes peamiselt Avanduse valla elanike arvamusele.

Raske on leida põhjendusi Avanduse valla elanike sellisele otsusele.

Ma vähemalt loodan, et oma arvamuse kujundamisel lugesid nad ühinemislepingu koos seletuskirjaga läbi. Ühinemise korral oleks see leping siduv mõlemale vallale ning ühine volikogu seiksaks kogu piirkonna tasakaalustatud arengu eest. Seega saab olla põhjus Väike-Maarja ja Avanduse valla elanike niivõrd erinevates küsitlustulemustes Avanduse valla nime muutumises Väike-Maarja vallaks. See on seostatav oma valla identiteeditundega, millest ka Avanduse vallas olevad ühinemise kasulikkuses kahtlejad avalikel koosolekutel teada andsid. Samas tekitab küsimus, et kui identiteeditunne niivõrd suur on, siis miks oli rahvaküsitluse osalejate protsent Avanduse vallas Väike-Maarja valla protsendist väiksem?

Austades Avanduse valla elanike arvamust näen ikkagi probleemi selles, et Avanduse valla elanikud ei usalda oma tänaseid juhte niivõrd, et sõandaksid astuda samme, mille tagajärgi tuntakse alles aastate pärast ning mille vajadust hea analüüsivõimega Avanduse volikogu ja vallavalitsuse liikmed juba täna selgesti tunnetavad. Selline olukord võib head juhid valla käekäigu seismise eest hoopis eemale tõugata.

Väike-Maarja valla elanike üle olen siiralt uhke ning arvan, et ükskõik, kes meie valda ei juhiks, tunnevad nad alati heameelt kui valla-

elanikud on aktiivsed, julgelt tulevikku vaatavad ning kaalutletult riskantseid samme astuvad.

Ühinemisega seotud küsimuste edasine käekäik sõltub juba Avanduse ja Väike-Maarja vallavolikogust, mille istungid toimuvad 30. märtsil. Mõlemad vallavolikogud langetavad oma otsuse analüüsides põhjalikult seniseid tulemusi ning ka edasisi arenguid. Ühinemist pooldava otsuse korral esitatakse see koos Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduses ette nähtud lisadega maavanemale. Maavanem esitab need koos omapoolse arvamusega siseministeeriumile. Siseministeeriumil on õigus nõuda maavanemalt ja asjaomastelt volikogudelt täiendavaid andmeid ettepanekute ja vastuväidete läbivaatamiseks. Lõpliku otsuse langetab Vabariigi Valitsus. Juhul kui vähemalt üks volikogu teeb otsuse ühinemise kahjuks, siis lõpetatakse halduskorralduse muutmisega seotud küsimuste menetlemine.

Täna Väike-Maarja vallavolikogu ja vallavalitsuse poolt kõiki valla elanikke, kes huvituvad meie valla käekäigust, osalesid avalikel koosolekutel ning avaldasid oma arvamust naabervaldade ühinemise osas.

Indrek KESKÜLA,
vallavolikogu
esimees

Täna lehes:

- rahvaküsitluse tulemused lk 1
- vallavolikogus arutatust lk 2
- vallavalitsuses arutatust lk 2, 3
- haridus- ja kultuurikomisjonis arutatust lk 4
- kutsevälistlusest õppekeskuses lk 5
- kohaliku omaalgatuse programmist lk 6
- VMPSi veerg lk 7
- õigusabist lk 7
- kultuuriteated lk 8, 9
- sporditeated lk 10, 11
- Wiedemannist ja keeleauhinnast lk 12, 13
- kirikuteated lk 15

Taevas sinisekirjuks
praguneb.

Päike sirutab välja kiiret.

Lumi laguneb!

Lumi laguneb!

Mis kõlin see on,
millest maailm ärkab?
Jääpurikad kukuvad
kill ja kill.

Ellen Niit

Ilusat kevade algust!

VALLAVOLIKOGUS

28. veebruaril 2005. a

1. Katastriüksustele sihtotstarvete määramine

OTSUSTATI: 1) määrata Koidu tn 1A katastriüksuse sihtotstarbeks elumaa vastavalt OÜ Meier taotlusele,

2) määrata Vao külas asuva MÄE-OTSA I kinnistu jagamise tulemusena moodustatavale ENERGIÄVÕSA katastriüksuse sihtotstarbeks jäätmeohtla maa ning MÄEOTSA I katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa.

2. Maa munitsipaalomandisse taotlemine

OTSUSTATI taotleda munitsipaalomandisse Avispea külas asuv avalikult kasutatav Külaplatsi maa (sihtotstarve üldmaa) ning Väike-Maarja alevikus Simuna mnt 11 asuv maa-ala (sihtotstarve transpordimaa).

3. Valla teenistujate koosseisude ja palgamäärade kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada valitavate ametiisikute ja vallavalitsuse teenistujate koosseisud ja palgamäärad al-

ates 01.01.2005 vastavalt lisale.

Määruse poolt hääletas 12 volikogu liiget.

4. 2005. a eelarve II lugemine ja vastuvõtmine

OTSUSTATI võtta vastu valla 2005. a eelarve tuludeplaan summas 43 929 898 krooni ja 47 101 000 krooni, tasakaalus eelarve summas 47 101 000 krooni, kinnitada valla eelarve reservfond summas 465 000 krooni.

Määruse poolt hääletas 12 volikogu liiget.

5. Korraldatud olmejäätmeveo piirkondade, vedamise sageduse ja -aja, jäätmeveo teenustasu piirmäär kinnitamiseks ning volitused korraldatud jäätmeveo avaliku konkursi korraldamiseks

OTSUSTATI kinnitada jäätmeveo piirkonnad, jäätmeveo teenustasu piirmäär olmejäätmete ühe tonni kohta on 570 krooni, millele lisandub seadusega kehtestatud saastetasumäär, volitada jäätmeveo eri- või ainuõiguse avalikku konkurssi ette valmistama Lääne-Viru Omavalitsus-

te Liidu 02.12.2004. a otsusega nr 52 moodustatud töörühma.

Määruse poolt hääletas 12 volikogu liiget.

6. Rahvaküsitluse läbiviimise otsustamine

OTSUSTATI kinnitada rahvaküsitluse läbiviimise põhimõtted Väike-Maarja vallas järgmiselt:

1. Väike-Maarja vallas toimub rahvaküsitlus selgitamiseks välja elanike arvamus Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemise kohta ajavahemikul 09.03-14.03.2005.a

2. Küsitluslehele, mille alusel selgitatakse välja rahva arvamus omavalitsusüksuste ühinemise kohta kantakse üks küsimus "**Kas pooldate Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemist üheks omavalitsusüksuseks?**".

3. Väike-Maarja vallas saadetakse kõigile valijatele postiga koju küsitlusleht koos margiga ümbrikuga.

4. Rahvaküsitluses osalemiseks tuleb teha rist vastavasse lahtrisse (jah või ei) ja postitada küsitlusleht arvestusega, et ümbrik kannaks hilje-

malt 14.03.2005.a eesti postitemp-lit.

5. Rahvaküsitluse tulemused avalikustatakse hiljemalt 16.03.2005.a kell 15.00.

6. Väike-Maarja Vallavalitsus määrab rahvaküsitluse läbiviimiseks komisjoni ja kinnitab küsitluslehe vormi.

7. Jäätmehoolduseeskirja tutvustamine

OTSUSTATI võtta eeskirja projekt teadmiseks.

8. Informatsioon

1) Vallavanem Olev Liblikmann informeeris, et läbirääkimised Riigi Kinnisvara ASiga on katkestatud, sest valla poolt pakutud mahtudes ei ole otstarbekas nende teenust kasutada. Riskianalüüsi tulemusel läheks laen valla üldise laenukoormuse alla. Uus väljund läbirääkimisteks oleks spordikompleksi ehitamine.

2) Indrek Keskküla informeeris volikogu liikmeid Avanduse ja Väike-Maarja valdade läbirääkimiste olukorrast ja ühinemislepingusse tehtud muudatustest.

VALLAVALITSUSES

15. veebruaril 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Väike-Maarja alevikus asuva EHITAJATE TEE 3A maa-ala ostueesõigusega erastamisega ENDLA KÜTILE JA RENE STETSILE;

· Varangu külas asuva 7,61 ha suuruse KRISTIINE katastriüksuse vaba metsamaa erastamisega VIKTOR ADAMSONILE.

Määrati

· Kompensatsioon õigusvastaselt võõrandatud Jagori 4 tagastamata jääva maa eest ILMAR SCHNELLILE.

Tühistati

· Kompensatsioon õigusvastaselt võõrandatud Talumaa nr 48 tagastamata jääva maa eest KARIN KITSINGULE.

2. Vallavara müük

1) Linda Münteri poolt on esitatud 10.06.2004. a avaldus Liiduri 8b asuva elamu ostmiseks. Vallavolikogu 15. detsembri 2004. a otsusega nr 56 tuvastati Kiltsi alevikus Liiduri 8b asuva elumaja peremehetus ja võeti nimetatud ehitis arvele Väike-Maarja valla omandina. Tegemist on ühekorruselise hoonega, kasuliku pinnaga 58,4 m². Elamu on pikka aega seisnud tühjana, aknad, ukseid, küttekolded on lõhutud, põrandad üles võetud. Majas puudub elekter, vesi, kanalisatsioon.

OTSUSTATI müüa aadressil Liiduri 8b Kiltsi alevikus asuv elamu Linda Münterile hinnaga 5000 krooni.

2) Vranek Aava ja Ülle Truss, Elviira Bittmann ja Eino Klement on esitanud avalduse Aburi külas majas

nr 33 asuva ühetoalise korteri nr 6 ostmiseks. Vallavolikogu 26. jaanuari 2005. a otsusega nr 6 tuvastati Aburi külas mõttelise osa majast nr 33 (korteri 6) peremehetus ja võeti nimetatud ehitis arvele Väike-Maarja valla omandina.

OTSUSTATI Müüa Aburi külas majas nr 33 asuv korter 6 Vranek Aavale hinnaga 5000 krooni.

3. Õppekeskuse õppetöökoja teenustööde hinnakirja kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada Väike-Maarja õppekeskuse õppetöökoja teenustööde hinnakiri alljärgnevalt:

1.1. remonditööd - 120 krooni tund;

1.2. remondikoht - 40 krooni tund, 200 krooni päev.

Hinnakirja ei rakendata vallavalitsusele ja vallavalitsuse hallatavatele asutustele.

22. veebruaril 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Vao külas asuva 7104 m² suuruse KIVITALLI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega MEELIS PIHLAKÜLE, AIVO KÜÜS-MAALE, LEMBI KESTILE JA ANDREI INGEROINILE;

· Varangu külas asuva 24,67 ha suuruse KARJALASKI katastriüksuse vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmisega RAIMO BEILMANNILE;

· Väike-Maarja alevikus asuva 2386 m² suuruse SIMUNA MNT 11 maa-ala munitsipaalomandisse taotlemisega;

· Avispea külas asuva 7191 m² suuruse KÜLAPLATSI maa-ala

munitsipaalomandisse taotlemisega.

Keelduti

· Rael Svetõseva maamaksust vastastamisest.

2. Eluruumi üürile andmine

OTSUSTATI nõustuda Ivika Abnerile eluruumi üürile andmisega tööandja eluruumina aadressil Lõuna 11-3 Väike-Maarja alevikus ning Niina Pimanovale eluruumi üürile andmisega aadressil Liiduri 6-6 Kiltsi alevikus.

3. Haljasalade hooajalise hool-duse riigihanke tulemuste kinnitamine

Väike-Maarja Vallavalitsuse poolt väljakuulutatud riigihanke "Väike-Maarja valla haljasalade hooajaline hooldus 2005-2007" avatud pakumisel osales kaks äriühingut, kes esitasid oma pakumised järgmiselt: OÜ Rakvere Linnahooldus 902 250 krooni, OÜ Clean Up 873 000 krooni.

OTSUSTATI kinnitada Väike-Maarja valla haljasalade hooajalise hool-duse aastateks 2005-2007 pakumise võitjaks OÜ Clean Up pakumine kui kõige soodsam.

4. Elanike arvamus väljaselgitamiseks komisjoni kinnitamine

OTSUSTATI moodustada komisjon Väike-Maarja valla elanike arvamus väljaselgitamisega seotud ülesannete täitmiseks järgmises koosseisus: Marjan Rebane, Virve Vaarik, Peeter Rahnik, kinnitada küsitluslehe vorm.

5. Projekteerimistingimuste väljastamine

OTSUSTATI määrata projekteerimistingimused AS Vao Agro 250-pealise vabapidamisega lüpsikarjaulauda, sõnniku- ja silohoidla rajami-

seks Vao külas.

6. Kirjaliku nõusoleku andmine

OTSUSTATI anda kirjalik nõusolek Kalle Kivipõllele puiduküttega pliidi paigaldamiseks aadressil Lõuna 21-11 Väike-Maarja alevikus.

7. 2005. a eelarveprojekti eelnõu määrus

Vanemökonomist Reet Eesmäe tutvustas valla 2005. aasta eelarves pärast esimest lugemist tehtud muudatusi ja parandusi ning valitavate ametiisikute ja vallavalitsuse teenistujate koosseisude ja palgamäärade kinnitamise eelnõu.

OTSUSTATI esitada mõlemad määruse eelnõud volikogu veebruarikuul istungile kinnitamiseks.

8. Informatsioon

1) Gustav Saar tutvustas UÜ Ebavere Suurtalu uut avaldust, mille ettevõtja soovib ostueesõigusega erastada maad temale kuuluvate hoonete juurde aadressil Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus. Möödunud aastal oli vallavalitsus seisukohal, et piirkonnas tuleb algatada detailplaneering. Küsitud on ka teiste samal maalal tegutsevate ettevõtjate arvamusi, vald peab kujundama oma arvamus, kas leiab eelarves detailplaneeringuga seotud kuludele katet.

OTSUSTATI ettevõtja suhtes erandit mitte teha, algatada detailplaneering, eraldada selleks vahendid reservfondist.

2) Gustav Saar küsis vallavalitsuse liikmete arvamust, kuidas toimida peremehetuks tunnistatud vallavara-dega, mille võõrandamiseks on isikud teinud taotlusi. OTSUSTATI korraldada objektide ülevaatus, et saaks määrata alghinnad.

3) Kaarel Moisa tegi ettepaneku kinnitada "Phare ESC 2003 Kohalike omavalitsuste energiasäästu toetuskeem" järgmisel vallavalitsuse istungil.

4) Gustav Saar tutvustas Väike-Maarja Tarbijate Ühistu avaldust, milles soovib kinnitatud aleviku kesk-väljaku detseplaneeringus kauplusele maad juurde parkla jaoks. OTSUSTATI kutsuda ettevõtja koha-peale ja arutada küsimust.

1. märtsil 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Eipri külas asuva 2,75 ha suuruse KAARE katastriüksuse vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse andmisega INDREK TOMINGASELE;

· Vao külas asuva MÄEOTSA I kinnistu jagamisega järgmiselt: katastriüksus pindalaga 4,62 ha, mille nimeks jääb Mäeotsa I; katastriüksus pindalaga 3217 m², mille nimeks saab Energiavõsa.

2. Phare ESC 2003: Kohalike omavalitsuste energiasäästu toetuskeem. Projekti valik

PHARE ESC 2003 projekti "Kohalike omavalitsuste energiasäästu toetuskeem" raames on võimalik vallas esitada 1 projekt, mille eesmärk oleks parandada energiatõhusust. Omaosalus projektis peab olema vähemalt 10% projekti kogumaksumusest. Väike-Maarja valla võimalikud projektid oleksid 1) Väike-Maarja gümnaasiumi peamaja ventilatsioonisüsteemi renoveerimine, akende vahetus, otsaseinte soojustamine (3,1 mln krooni), 2) hoolekande- ja tervisekeskuse hoone akende ja uste vahetus ning välisseina soojustus (1,6 mln krooni), 3) õppekeskuse hoone katuse renoveerimine, akende ja uste vahetus, küttesüsteemi, ventilatsiooni renoveerimine ning välisseina soojustus (4,5 mln krooni), 4) Triigi spordihoone katuse renoveerimine, küttesüsteemi tasakaalustamine, uste ja akende vahetus (2,5 mln krooni), 5) Väike-Maarja muuseumi katuse, küttesüsteemi renoveerimine, uste ja akende vahetus (0,8 mln krooni). Igal projektil on omad eelised ja puudused, milline oleks edukas, on raske ennustada.

OTSUSTATI Väike-Maarja gümnaasiumi peamaja ventilatsioonisüsteemi renoveerimise, akende vahetuse, otsaseinte soojustamise projekti kasuks.

3. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine

OTSUSTATI nõustuda ühekordeste toetuste eraldamisega summas 7700 krooni ja koolilõuna maksumuse kompenseerimisega vastavalt ettepanekutele.

4. AS Eesti Ühispank avaldus

Eesti Ühispank soovib paigaldada valgustatud välisreklaami hoone Pikk 7 seinale.

OTSUSTATI pangale reklaami paigaldamiseks nõusolekut mitte anda, tegeleda reklaamtulba ideega täiendavalt, küsida hinnapakkumisi, et selguks maksumus iga rentniku jaoks.

5. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada OÜle Jaotusvõrk ehitusloa Kännuküla "Porkuni Farm" elektrivarustuse renoveerimiseks Kännuküla külas.

6. Informatsioon

· Väike-Maarja noored peotantsijad Erki Õuna show's (I. Tobreluts)
· Eda-Ines Etti kontserdist Väike-Maarja rahvamajas (I. Tobreluts)

8. märtsil 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Ärina külas asuva 4123 m² suuruse ARIPUU katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega OÜ FALANGELE;
· Eipri külas asuvate 6,85 ha ja 5,68 ha suuruse KARJA katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega KAI TOMINGASELE;
· Pikevere külas asuva 6,94 ha suuruse VESKIMÄE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega RAIMO BEILMANNILE.

Määrati

· Väike-Maarja alevikus asuva katastriüksuse aadressiks Kolde tn 27

Anti nõusolek Eesti Energia AS Elektriteenuste metsa raadamiseks 110 kV õhuliini L 065 ja L 065/103 m. Väike-Maarja – Rakvere võsaraie- ja trassi laiendustöödeks.

2. Põltsamaa-Pedja veemajandusprojekti osalemine

OTSUSTATI esitada otsuse eelnõu volikogu istungile.

3. Teehoiukava aastateks 2005-2007

OTSUSTATI võtta esitatud tee-hoiukava teadmiseks, tegeleda eelnõuga edasi.

4. Bussiliini dotatsiooni määramine

OTSUSTATI Määrata OÜle Tapa Autobussipark bussiliini nr 59 dotatsioon 2005. a jaanuarikuu eest summas 8335.20 krooni ja veebruarikuu eest summas 9898.05 krooni.

5. Jäätmevaldajate registri asutamine

OTSUSTATI esitada otsuse eelnõu volikogu istungile.

6. ÜVK arengukava

OTSUSTATI suunata arengukava volikogu majanduskomisjonile.

7. Lepingu sõlmimine MTÜga Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi

OTSUSTATI sõlmida leping MTÜga Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi valla rahvaspordi korraldamiseks ajavahemikul 01.01.-31.12.2005.a.

8. Tööandja eluruumi üürileping

OTSUSTATI kiita heaks Ivika Abneriga sõlmitavasse tööandja eluruumi üürilepingusse järgmise sätte lisamine: "Üürnikul on õigus omandada tasuta korteri sisustus (lisa) kui ta on töötanud Väike-Maarja gümnaasiumis alates käesoleva lepingu sõlmimisest vähemalt 7 (seitse) aastat."

9. Hooldajatoetuse maksmise kord

Sotsiaalosakonna juhataja Lea Mäsepp tutvustas hooldajatoetuse

määramise eelnõu.

OTSUSTATI võtta eelnõu teadmiseks, esitada ettepanekuid.

10. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI Väljastada OÜle SF Pandivere ehitusloa Pandivere sigalate rekonstrueerimise II etapiks aadressil Pandivere küla.

11. Projekteerimistingimuste kinnitamine

OTSUSTATI määrata projekteerimistingimused OÜle Triigi Farmer Triigi külas Väike-Maarja vallas asuva veiselauda ümberehituseks vabapidamiselaudaks ja selle juurde kuuluv sönnikuhooldla renoveerimiseks.

12. Raha eraldamine reservfondist

OTSUSTATI nõustuda reservfondist raha eraldamisega Tamsalu mnt tööstuspiirkonna detailplaneeringu läbiviimiseks summas 47 000 krooni.

13. Informatsioon

1) Asi Fortum Termest uued lepingud. Kaarel Moisa tutvustas Fortum Termest Asi seisukohta, mille kohaselt soojatootja edaspidi iga korteriomanikuga eraldi arveldama ei hakka. Esitatakse ühisarve, mille jaotamine korteriomanike vahel on korteriühistu või majavalitise ülesanne.

2) E. Lumiste avaldus. Joel Randveer tutvustas avaldust, milles taotletakse veevoo kulude kompenseerimist. Otsustati taotlust mitte rahuldada, kuna avalduse esitaja elukoht ei paikne ühisveevärgi ja kanalisatsiooni alal, samuti ilmneb Virumaa Tervisekaitsetalituse kirjast, et joo-givett saab keedetult joogiks tarvitada.

3) 2005. aasta Pandivere päeva külakonverentsidest. Ilve Tobreluts tegi ettepaneku korraldada külakonverentsid Liivaküla külas ja Avispea külas.

4) Lisatingimustega võõrandamise lepingute sõlmimisest. Seoses Pandivere villavabriku hoone võimaliku müügiga tõusset küsimus, kas on võimalik ostjale sätestada lepingu lisatingimusi investeringute tegemiseks, hoone kasutusotstarbeks jne. Jurist-nõunik Peeter Rahnik selgitas, et lepingus on võimalik sätestada õiguskaitsevahendina leppetrahvi, mida saab kohustuse rikkumise korral rakendada.

15. märtsil 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Eipri külas asuva 3,56 ha suuruse KASEKOPLI katastriüksuse vaba põllumajandusmaa erastamisega INDREK TOMINGASELE.

Kinnitati

· Piiride kulgemise ettepanekud Väike-Maarja alevikus Pikk tn 2 ja Pikk tn 2b munitsipaalomandisse taotletavale maale.

2. Hooldajatoetuse maksmise kord (eelnõu volikogule)

Sotsiaalosakonna juhataja Lea Mäsepp tutvustas hooldajatoetuse määramise eelnõu.

Arutelu tekkis nimetatud korra punktide 5.2. ja 5.3. üle – milline roll hooldajatoetuse määramisel on voli-

kogu sotsiaalkomisjonil ning kas vallavalitsus on kohustatud kinnitama igasuguse komisjoni otsuse. Komisjonil on nõuandev ülesanne, kinnitab ja vastutab, samuti haldusakti annab välja vallavalitsus.

OTSUSTATI teha korra punktis 5.3. parandus järgmises sõnastuses: "Avaldus koos lisadokumentidega esitatakse ettepaneku tegemiseks vallavolikogu sotsiaalkomisjonile. Sotsiaalkomisjoni ettepanek hooldajatoetuse määramise või mittemääramise kohta esitatakse kinnitamiseks vallavalitsusele", esitada eelnõu volikogule kinnitamiseks.

3. Teehoiukava aastateks 2005-2007 projekt

OTSUSTATI toetada majanduskomisjoni ettepanekut 2005. a teede ja tänavate remondi ja rekonstrueerimise osas: Asfaltkatete aukude lappimine killustiku-emuksiooni meetodil 100 000 krooni, Simuna mnt kõnnitee ehitus 110 jm 150 000 krooni, Kilti sõja - Kilti silla tee silla remont 60 000 krooni, Vägeva mnt - Kaarma-Tagaküla tee, kokku 65 000 krooni, valla osalus 20 000 krooni, Muuseumi -Aia tn kõnnitee ehitus koos valgustusega 300 jm 400 000 krooni, kokku 730 000 krooni, tee-hoiukava esitada volikogu istungile kinnitamiseks.

4. Eluruumi üürile andmine

OTSUSTATI nõustuda eluruumi aadressil Aasa 2 üürile andmisega Irene Linnumäele.

5. Õpilaskoha maksumuse kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada alates 01.01.2005 Väike-Maarja valla haridusastutuse õpilaskoha tegevuskulu maksumus aastast ühe õpilase kohta 2005. aastal järgmiselt: Väike-Maarja Gümnaasium 7 564 krooni, Kilti Põhikool 14 002 krooni, Väike-Maarja Lasteaed 18 971 krooni, Väike-Maarja Muusikakool 14 386 krooni, Väike-Maarja Gümnaasiumi õhtukooli osa 4 536 krooni.

6. Valla pedagoogide töötasutamis alused (eelnõu volikogule)

OTSUSTATI esitada määruse eelnõu volikogule kinnitamiseks.

7. Lepingu sõlmimine MTÜga RK Ebavere Suusaklubi

Hetkel on probleem suusaklubile uue eestvedaja-treeneri leidmisega. Leping sõlmitakse kuni 30. septembrini 2005. Otsustati täiendada lepingu punkti 1.3. järgmises sõnastuses: osalemine valda esindavate võistkondade komplekteerimisel.

OTSUSTATI sõlmida leping MTÜga RK Ebavere Suusaklubi valla õpilaste suusasporti korraldamiseks ajavahemikul 01.01.-30.09.2005.a.

8. Projekteerimistingimuste väljastamine

OTSUSTATI määrata projekteerimistingimused ASile Eesti Raudtee Kilti raudteejaama olemasoleva vastuvõtute nr 3 pikendamiseks.

9. Informatsioon

· SA Õpilasmalev taotlus (T. Põldma)

· Väike-Maarja raamatukogu ja AIPi sulgemisest 26. märtsil (I. Tobreluts) – asutused on 26. märtsil avatud.

Kultuuri ja vaba aja korraldusest

2003. aasta jaanuarikuu alguses said valla kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsevate asutuste ja kollektiivide juhid ning mittetulundusühenduste esindajad kutse ühisarutelule, et koos selgitada erinevate huvigruppide soove ja vajadusi. Tookordne arutelu oligi korraldatud selleks, et avaldada omi mõtteid teemal "Milline on Teie tegevusvaldkonnas valla suurim probleem ja milles näete selle lahendust". Kui püüame igal aastal lahendada vähemalt ühe probleemi, kujuneb sellest välja kultuuri- ja spordielu valdkonna arendamise programm.

Nüüd, kaks aastat hiljem, saadi 7. märtsil Väike-Maarja rahvamajas taas kokku, et heita pilk kahele vahepealsele aastale, vaagida tänaseid probleeme ja rõõmustada kordaminekute üle.

Kokkuvõtlikult võiks kuuldest olulisemana nimetada järgmist:

Väike-Maarja valla rahvamaja. Rahvamaja direktor Mare Taar esitas põhjaliku ülevaate rahvamaja tegevuse laiaulatuslikkusest. Rahvamajades töötab kokku 29 huviringi 540 osavõtjaga, s.h lastele-noortele 14 ringi 190 osalejaga. Ringijuhte on 20. 2004. aastal toimus 162 üritust, milles osalejaid 19000. Tegevust on seega küllaga. Direktor kiitis koostööd muusikakooliga ja häid suhteid gümnaasiumi uue tubli huvijuhi Riina Põldmaaga. Direktori sõnul on majas vähe töötajaid, koormus suur ja tööpäevad ääretult pikad. Rahvamaja baariruumide halva seisukorra pärast on külastajate ees sügavalt häbi. Suuremateks probleemideks on veel lava ja näitusruumi ebapiisav valgustus, vanad peolauad, saaliakendel puuduvad pimenduskatted jne. Probleemiks on ka Kiltisi rahvamaja katus ja saaliühjad.

Väike-Maarja Muusikakool. Koolis õpib 63 õpilast, õpetatakse üheksat eriala, töötab 9 õpetajat. Direktor Vallo Taar tundis rõõmu rahvamajas tehtud kütte- ja elektrisüsteemide remondi üle ning avaldas lootust ka ruumide edasiseks remondiks. On ootatud uusi pille ning mitmesugustel konkurssidel on Väike-Maarja muusikakooli õpilased väga edukalt esinenud. Muusikakool on tihedalt seotud pasunakooriga, mille taasloomisest mõeldud tänava sügisel 10 aastat. Pasunakoor tegutseb eelmisest aastast mittetulundusühinguna. 2005. aasta suvel on Väike-Maarja pasunakoor kutsutud osalema Prantsusmaal, prestiiplikaimale Toulousi muusikafestivalile.

Väike-Maarja valla raamatukogu. Juhataja Irma Raatma rääkis eeskätt sellest, et kultuuriministeerium on üle Eesti raamatukogusid tugevalt toetanud Interneti-ühenduse väljaarendamisel ja arvutite soeta-

misel. Eelmisest aastast on Internet ka Triigi ja Kiltisi raamatukogudes. Arvestatavat toetust saadi Triigi raamatukogu sisustamiseks. Novembrikuust alates mindi Väike-Maarjas üle elektroonilisele laenutussüsteemile, teised kogud sisestavad raamatufonde arvutiprogrammi. Rohkesti kasutatakse siinsete lugejate poolt RVLi teenust (raamatukogudevaheline laenus). Suurimaks probleemiks on raamatukogude puhul Kiltisi raamatukogu ruumide kehv seis. Loodetakse raamatukoguruumide väljaehitamisele Vao torni kõrvalhoones. Senini on see takerdunud investimisvõimaluste nappuse taha.

Adam Johann von Krusensterni nimeline MTÜ. Lembit Keerus rääkis, et 2003. aastal tähistati Kiltis suurejooneliselt admiral A. J. von Krusensterni juhitud esimese Vene ümbermaailmareisi alguse 200. aastapäeva. 2006. aastal tuleks tähistada ka reisi lõppu. Üritus on praegu ettevalmistamisel. Tänavu 12. juulil antakse Eesti Posti poolt kõiki Kiltisi mõisa teemaline postmark. Tõenäoliselt toimubki margi esitlemine ja esimene tembeldamine Kiltis. Kiltis mõis osaleb tänavu üle-eestilises 30 mõisakooli ühendavas projektis "Unustatud mõisad", mille kohaselt pakutakse kuuend kindlaksmääratud päeval kõigis neis mõisates külastajatele huvitavaid kontserte ja muid tegevusi. Pole loobunud ka Krusensterni elu ja tegevust ning Kiltisi lossi tutvustava filmi mõtest.

Väike-Maarja muuseum. Muuseumi juhataja Ene-Riina Ruubel rääkis, et muuseumimaja elektrisüsteem sai tõhusa remondi ning paigaldati ka tuletõrje- ja valvesignalisatsioon. Eelmisel aastal valmis kultuuriministeeriumi toetusel muuseumiekspositsiooni uuendamise projekt, ümbertegemine ise läheks aga maksma ligi pool miljonit krooni. Ehk õnnestub selleks vahendeid saada mõne suurema projekti abil. Suureks mureks on maja vähene soojapidavus.

Turismitalitus. Valla turismikorraldaja Ellu Moisa sõnul on märgata turismialast elavnemist. Paikkonna külastajate arv on tublisti suurenenud. Matkaradade kasutamine on üsna tihe, nende korraldamiseks aga napib tihti peale tööjõudu. Vaatamata vähestele vahenditele, on õnnestunud päris mitmeid trükiseid välja anda. Tegemisel on uus turismi Interneti-kodulehekül, mis tõenäoliselt hakkab kajastama kogu Pandivere piirkonda. Kevadsuvised tegevused lähuvad eeskätt Pandivere koostööpiirkonna turismistrateegiast.

Väike-Maarja kirik. Kirikuõpetaja Ahto Mäe rääkis kiriku osatähtsust paikkonna kultuurielu elavdamisel. On olnud 10-12 suuremat kontserti,

külastajate arv küündib kokku 4200ni. Orelil remont nii ladusalt ei kulgenud, kui algselt plaaniti. Teha on mitmeid olulisi liimimistöid, mida praegused ilmastikuolud ei võimalda. Augustikuu alguseks on suure orelifestivali üks kontserte plaanitud Väike-Maarja kirikusse. Selleks ajaks peab orel ka töökorras olema. Kiriku remontimisel on palju ära tehtud, suurimaks mureks on praegu katus, mis vajab korralikule alusele ümberladumist.

Triigi spordihooone. Spordihooone juhataja Aule Rebane rääkis Triiki tehtud investeeringutest: Sapardi toel tehti spordihooone sauna ümberehitus, koostöös Eesti Olümpiakoostööga valmis jalgpalliväljak ja rajati ka uus laste mänguväljak. Suurima murena kummitab praegu üsna tihti läbi sadav katus, õigemini katuseakende ebasobivast konstruktsioonist tulenevad probleemid.

MTÜ Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi. Klubi esindaja Ants Rikberg andis ülevaate valdade mängudel osalemisest ja sellega kaasnevatest muredest ning rõõmustas spordiklubi laialdase ühiskondliku toetajaskonna olemasolu üle. Koos Kaitseliiduga rajatakse õppekeskusesse lasketiiru. Lähiajal alustatakse uue võimla projekteerimisega. Selle valmimine oleks suur hüpe valla spordiliikumises. Ka Ebavere radu on oluline edasi arendada.

Maadlus. Treener Lembit Kalter nentis, et maadlejalat läheb hästi. Huvilisi on palju ja käiakse ka võistlustel. Praegused tingimused pole küll kiita, aga loodetakse uue võimla valmimisele.

Korvpall. Treener Vaido Rego sõnul ootavad ka korvpallihuvilised pikisilmi uue võimla valmimist. Praegu käib treeningtegevus üsna usinalt.

Suusatamine. Suusatreener Raul Kütt rääkis suusaklubi tegemistest.

Treenida tahtvate laste aktiivsus on kasvanud. Jätkuvalt on probleemiks laste transportimine treeningpaikadesse.

Noortekeskus. Noorsootöötaja Ivar Augasmägi rääkis, et viimasel ajal on tihenunud sidemed õpilaskodu noortega. Ühiselt tehakse savi- skulptuure. On saavutatud noorte usaldus ja hea kontakt.

Möödunud aastal uuendati põhjalikult valla arengukava, mille volikogu detsembriistungil vastu võttis. Arengukava töögruppides analüüsi- ti eelmise arengukava täitmist. Tõdeti, et päris mitmed probleemid on saanud lahenduse ja on tehtud olulisi investeeringuid. Näiteks Väike-Maarja rahvamajas rekonstrueeriti keskküte ja osa elektrisüsteemist, uuendati helitehnikat, majja saadi Interneti-ühendus ja arvutid ning vahetati osa akendest; Triigi ja Kiltisi raamatukogud said Interneti-ühenduse, Triigi raamatukogu uued ruumid ja uut sisustust, Väike-Maarja raamatukogus mindi üle elektroonilisele laenutusele, muuseumis rekonstrueeriti elektrisüsteem, Triigi spordihooonesse ehitati uued saunaruumid, Triigi küla sai jalgpalli- ja laste mänguväljaku jne.

Paljudi aga ootab veel oma järjekorda. Valla 2005. aasta 47,1 miljoni kroonisest eelarvest on kultuuri ja vaba aja valdkonnas kasutatud 11% ehk 5,2 miljonit krooni. Ollakse ka üsna tublid projektikirjutajad. Projektide kaudu on saadud kogu valdkonna tegevustele arvestatavaid lisavõimalusi.

Li-Ann LEHTMETS,
haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

Ilve TOBRELUITS,
kultuuri- ja spordiosakonna juhataja

Ettevõtlustoetus

Väike-Maarja vallavolikogu otsuse alusel jagatakse alustavatele ettevõtetele STARDITOETUST, mille saamiseks tuleb 1. aprilliks esitada taotlus ja äriplaan.

Lähem teave toetuse kohta valla kodulehelt või vallavalitsusest. Vallavalitsusest on võimalik saada taotluse vorme. Volikogu otsuse alusel antakse toetust ka küladele. Selle kohta koostatakse lähiaegadel juhend.

Info: tel 329 5766, e-mail: aivar.niinemagi@v-maarja.ee

Soovin valla elanikega head koostööd!

Aivar NIINEMÄGI,
Väike-Maarja valla uus arendus-ettevõtlusnõunik

Kutsevõistlus Väike-Maarja õppekeskuses

10. märtsil toimus Väike-Maarja õppekeskuses kaubanduse valdkonnas kutseõppeasutuste õpilaste kutsevõistlus „Parim müüjaõpilane aastal 2005“. Kaubanduse valdkonda õpetatakse Eesti kümnes kutseõppeasutuses ja käesoleva aasta kutsevõistlusele osalesid kõik koolid kokku 33 võistlejaga. Isegi Suuremõisa tehnikumi rahvas Hiiuimaalt jõudis kohale. Võistluse eesmärk on väärtustada müüjakutset ja arendada suhteid kaubandust õpetavate koolide õpilaste, töötajate ning tööandjate vahel. Eksami- ja kvalifikatsioonikeskuse kutsehariduse osakond oli võistluse püüsi kaasanud Kaupmeeste Liidu ja tööandjate esindajad. Püri oli igati auväärne, tööandjaid esindasid Stockmani, AS A-Selveri, Rimi Baltic OÜ ja AS Tallinna Kaubamaja esindajad.

Kutsevõistlus koosnes kolmest osast, esimesena tuli valmistada kinkepakend. Hinnati kinkepaki väljanägemist, korrektsust, vastupidavust ja tehnilist puhtust. Teiseks ülesandeks oli mälu test, milles oli viisteist eset. Neid võis õhe minuti jooksul vaadelda ja seejärel tuli need kahe ja poole minutiga kirja panna. Kolmandaks oli teenindusvõistlus, milles tuli iga ostjaga 10 minutit tegeleda. Müügil olid mitmesugused kaubagrupid. Kaubagruppide väljapanekuid toetasid AS Kalev, AS Salvest ja Flora

Kommerts, AS A-Selveri ja AS Kirde Hulgikaup.

Põhikooli baasil õppijatest saavutas esimese koha Merike Lobjakas Pärnu kutsehariduskeskusest, teiseks jäi Britta Laur Tallinna Majaka teeninduskoolist, kolmandaks Ly Tokko Tartu kutsehariduskeskusest.

Keskooli baasil saavutas esikoha Egle Jakin Tartu kutsehariduskeskusest, teise koha Alla Kotova Tartu kutsehariduskeskusest, kolmanda koha Sigrid Tammel Põltsamaa kodu-

ja põllutöökoolist.

Väike-Maarja õppekeskuse õpilane Kristel Karjane oli parim mälu testis ja sai eriauhinna. Auhindadega toetasid AS Tallinna Kaubamaja, AS A-Selveri, Rimi Baltic OÜ ja AS Kalev.

Kõik koolid olid endale hulgalt selt ergutajaid kaasa võtnud ja seetõttu võrastasime ligi sadat külalist. Riikliku kutsevõistluse korraldamine andis meie maja töötajatele hea kogemuse. Kõige suurema vaeva

nägijad olid kaubandusvaldkonna õpetajad Ülle Käär ja Anneli Kütt. Külaliste hinnangul saime kutsevõistlusega väga hästi hakkama. Leidsime ka hulaliselt sõpru. Oleme tänulikud kõigile koostööpartneritele!

Raili SIRGMETS,
õppekeskuse direktor

Tunnustati väikemaarjalaste teeneid

Eesti iseseisvuspäeva aegu annab president igal aastal välja riiklikke teenetemärke. Kõrge tunnustus on osaks saanud ka Väike-Maarja valla elanikele. 2003. aastal anti Valgetähe IV järgu orden endisele Väike-Maarja vallavanemale Jüri Poolakule, 2004. aastal said Eesti Punase Risti V klassi ordeni massirepressioonide uurija Maret Terav ja teenekas veredoonor Vladimir Jermolajev.

2005. aastal erinevate aumärkidega tunnustatud väikemaarjalased:

Hanno Tamm;
Ants Rikberg;
Marko Evert;
Tiit Piiskoppel.

Eeskujuliku ja kohusetundliku teenistuse eest sai Eesti Kaitseväge eeskujuliku teenistuse risti nooremleitnant Ants Rikberg.

Kagu-Aasia missioonil osalemise eest sai Eesti Päästemeeskonnas missioonimedali Sisekaitseakadeemia päästekolledži päästekooli päästetööde õppetooli juhataja-leetor Tiit Piiskoppel.

Kohaliku elu edendajana sai Valgetähe V järgu ordeni sügava missioonitundega väikemaarjalane Hanno Tamm.

Suure panuse eest päästetöötajate ettevalmistamisel ja spetsialistide koolitamisel sai Päästeteenituse medali Sisekaitseakadeemia päästekolledži päästekooli erakorralise meditsiini õppetooli õpetaja Marko Evert.

Kaubandustegevuse registreeringud

15. aprillil 2004 jõustus majandustegevuse registri seadus, mille kohaselt kohalik omavalitsus ei väljasta enam paberil kauplemislubasid, vaid majandustegevus toimub majandustegevuse registri kande alusel. Seaduse sujuvaks rakendamiseks ette nähtud aastane üleminekuperiood lõpeb **15. aprillil 2005, samast tähtajast muutuvad kehtetuks ka enne seaduse jõustumist väljastatud tähtajalised ja tähtajatud kauplemislubad.**

Vastavalt majandustegevuse registri seaduse paragrahvile 26 peab ettevõtja esitama haldusorganile iga aasta 15. aprilliks

kinnituse registreeringu õigsuse kohta, kui ettevõtja registreerimisest või registreeringu muutmise ettevõtja taotluse alusel on möödunud rohkem kui kolm kuud. Kaubandustegevuse valdkonnas (jae- ja hulgikaubandus, toitlustamine, teenindus, kaubanduse korraldamine) registreeringu teinud või kehtetuks muutunud kauplemisloaga ettevõtjad esitavad registreeringu õigsuse kinnitamise vormi või uue taotluse vormi tegevuskohajärgsele vallavalitsusele. Registreeringu õigsuse kinnitamise eest ei tule tasuda riigilõivu, uue taotluse esitamiseks tuleb tasuda riigilõivu 300 kroo-

ni vallavalitsuse arveldusarvele (a/a 10502009482007, Väike-Maarja Vallavalitsus, selgitus: riigilõivu kaubandustegevuse registreeringu eest).

Asudes kinnitama oma registreeringu õigusust, tuleb kontrollida antud registreeringu andmed majandustegevuse registri veebilehel <http://www.mkm.ee/mtr>. Kui selgub, et mõningad andmed vajavad muutmist, tuleb kasutada registreeringu muutmise vormi ning teha registreeringu andmetes vajalikud muudatused. Kindlasti tuleb kontrollida ka ettevõtja andmete õigsust: taotluse vormis tuleb näidata ettevõtja (s.o

juriidilise isiku, mitte tegevuskoha) tegelikud kontaktandmed (aadress ja sidevahendite andmed). Tegevuskoha kontaktandmed (soovituslikud) näidatakse tegevuskoha asukoha andmete juures (telefoni number ja e-posti aadress).

Infot registreeringute kohta saab telefonidel 329 5753 (Marjan Rebane, vallasekretär), 329 5754 (Peeter Rahnik, jurist-nõunik).

Marjan REBANE,
vallasekretär

Kohaliku omaalgatuse programmist 2005. aastal

2005. aastal on kohaliku omaalgatuse programmi kogumahuks ette nähtud 5,8 miljonit krooni. Siseministeeriumi ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse andmetel toimub taotluste esitamine kahes voorus: **1. aprillil ja 1. oktoobril.**

Lühidalt programmist ja tema eesmärkidest:

- programmi sihtalaks on kogu Eesti territoorium, v.a üle 2 500 elanikuga linnad ja asulad 2000. a rahvaloenduse andmete seisuga;

- programmi eesmärgiks on kohalik areng ja piirkondade konkurentsivõime kasv läbi kogukonna kaasamise ja tugevdamise;

- programmi abikõlblikeks tegevusteks on kogukonnaliikmete koolitamine ja kohaliku arengu kavandamine (näiteks: koolitused, infopäevad, trüki- ja materjalid, arengukava koostamine, analüüside ja uuringute läbiviimine jne), kohaliku ajaloopärandi ja traditsioonide väärtustamine (näiteks: kodu-uurimuslike materjalide koostamine ja trükkimine, ajaloolist või kultuurilist tähtsust omavate sündmuste ja paikade ning nendega seotud tähtpäevade tähistamine, kohalikul kultuuri- ja ajaloopärandil põhinevate ürituste korraldamine jne) ning kohaliku elukeskkonna parandamine (näiteks: heakorratööd, avalikuks kasutuseks

mõeldud objektide rajamine ja korrastamine (küla spordiplatsid, kokkutuleku kohad), avalikuks kasutuseks mõeldud ehitiste või nende osade hooldusremont, kohalikku majanduslikku aktiivsust ja tööhõivet stimuleerivad tegevused, mittetulundusühenduse tegevuseks ja ühistevõime vahelike vahendite muretsimine jne).

Toetuste saamiseks võivad taotlusi esitada mittetulundusühingud, seltsingud ja sihtasutused.

Programmi kaudu eraldatud toetuste kasutamise maksimaalne tähtaeg on 12 kuud ning toetuse maksimaalne suurus 30 000 krooni taotluse kohta. Kohaliku omaalgatuse programmi kaudu eraldatud toetusi ei ole lubatud kasutada tegevustele, mis ühtivad hasartmängumaksust laste, noorte, perede, vanurite ja puuetega inimestega seotud regionaalprogrammi lubatud tegevustega.

Programmi toetuse taotlemise kord ja taotlusvormid on kättesaadavad Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel www.eas.ee, ja Lääne-Viru Maavalitsuses. Lääne-Viru Maavalitsusest saab ka kohaliku omaalgatuse programmi alast nõustamist: Tiina Vilu, tel 325 8015 ja e-post: tiina.vilu@l-virumv.ee.

Maavalitsusse esitatud taotlused peavad olema vormistatud vastavalt nõuetele ning sisalda-

ma nõutud lisadokumente. Soovitavalt esitada taotlusvorm koos eelarve ja ajakavaga ka elektrooniliselt aadressil: tiina.vilu@l-virumv.ee. Programmi koordineerijal on õigus nõuda täiendavate dokumentide esitamist.

2005. aastal on sisse viidud ka mõningad muudatused, millele on arvestatud uutest kinnitatud taotlusvormides ja lisades.

Esitamiseks vajalikud dokumendid on:

- taotlusankeet (näidis: www.eas.ee);
- projekti eelarve (vastavalt vormile);
- projekti tegevuste ajakava (vastavalt vormile);
- oma- ja kaasfinantseerimist tõendavad dokumendid või garantiikirjad;
- taotleja taustinformatsioon (tegevjuht, lühiülevaade senisest tegevusest ja planeeritavatest tegevustest; seltsingu puhul seltsinguleping, seltsinglased);
- projektijuhi CV (näidis: www.eas.ee);
- projektis osalevate ekspertide nimekiri ja nende CVd (kui osalevad);
- partnerorganisatsioonide vaheline koostöökokkulepe (kui projektis osalevad);
- hinnapakumised, tehnilised projektid, ehitus- ja maakasutusloa jms (kui on asjakohased).

Taotlus peab olema esitatud

kompleksselt, s.t kõik taotlusvormil nimetatud kohustuslikud dokumendid peavad olema taotlusele lisatud, vastasel juhul taotlust ei registreerita.

Kohaliku omaalgatuse programmi taotlustel on nõutud vähemalt 10% oma- ja/või kaasfinantseerimine projekti kogumaksumusest. Oma- ja/või kaasfinantseerimine peavad moodustama vähemalt 50% osas rahaliseid vahendeid. Rahaline ja mitterahaline panus peavad olema dokumentaalselt tõestatavad.

Programmi raames ei ole abikõlblikud organisatsioonide liikmemaksud; käibevahendid (materjalid, tarbekaupad jms), v.a projekti otseste halduskuludena käsitletavat kulud; trahvid, kohtukulud, viivised; erisoodustumaks; esinduskulud ja kingitused ning muud abikõlblike tegevustega mitte seotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud.

Taotlused toetuse saamiseks tuleb esitada 1. aprilliks ja 1. oktoobriks Lääne-Viru Maavalitsuses, Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere. Infotelefon 325 8015.

Ootame häid projekte!

Tiina VILU,
maakondliku komisjoni juht

VMPSi veerg

Mis oli ...

· LVTLi üldkoosolekul 27.01.2005. a otsustati, et liidu tegevus lõpetatakse. Põhjuseks järjest süvenev rahapuudus, sellest tulenevalt teenusepakujate puudus, liikmete rahulolematuse ja passiivsuse. Tegutseb likvideerimiskomisjon.

· 04.01.2005. a sai positiivse rahastamisotsuse ETKLi projekt "Talupidajate asendusteenistuse väljatöötamine ja rakendamine". 7 miljoni krooni eest peab 2008.a. keskel olema Eestis 80 asendustöötajat, 5 piirkondlikku keskust nende töö koordineerimiseks ja läbi viidud hulgaliselt koolitusi talunikele süsteemi kasutamiseks. Muide, Rõuge Taluseltsi piirkonnas on asi juba kaks aastat toiminud. *Vt. ETKL infoleht Eesti Talu nr.1(9) jaan. 2005.a.*

· **KIIRE!** 2004.a. maksude arvestamise, deklareerimise ja maksimise kohta annab hüva nõu Juta Uus, Jäneda ÖNK konsulent. *Vt sama infoleht, osa HÜVA NÕU.*

· 10.02.2005.a. korraldati Adevares rapsikasvatuse teabepäev ja KEÖKÜ aastakoosolek. Teavitati senise mittetulundusühingu KEÖKÜ kõrvale tulundusühistu KEVILI moodustamisest ja soovitati liikmeskonnas sinna ümber asuda. Loodeatakse paremini seista oma liikmete majanduslike huvide eest. Nõukogusse kuuluvad J. Läänemets, Ü. Hiire, M. Ajaots, H. Alusalu, M.

Nurm, E. Viikoja, juhatuse ainuliikmeks ja tegevjuhiks on A. Altmäe, tel. 53442630, asukohaga Jõgeval, Suur t 14.

· Juba mõned kuud tegutseb Rakkes, Simuna tee 1D OÜ Makoiilus biodiiselmootorite tehase. Tegevjuht on Marek Leemet, tel.5114788. Ostatekse rapsi, müüakse kooki ja transportifirmadele katsetusteks ka biodiiselmootorit. Praegu on tootlikkus 40 tonni kuus, 2006.a. toodanguks plaanitakse 20000 tonni. Lõuna-Eestis teeb oma bussipargi tarbeks kütust Atko Grupp, ca 1500 tonni aastas. Jüri Rõdmussaar, teadaolevalt esimese talunikuna, valmistab rapsiõli diislikütet oma tarbeks juba 5 aastat. Suurimaks tegijaks kujuneb aga firma Biodiesel. Praegu valitakse asukohta - kas Werol Tehased, Paljasaare, Sillamäe või Paldiski. Lõplikuks võimsuseks plaanitakse 100000 tonni aastas, selleks tuleb muidugi rapsi või rapsiõli Eestisse sisse vedada. *Vt. ka EPL 08.märts 2005.a. Vt. EPL 08.03.2005.a.*

· VMPSi aastakoosolekul 26.02.2005. a osales 21 inimest. Kuulati ära seltsi majandus- ja rahandusaruanne. Juhatuse tegevus kiideti heaks.

Võeti vastu kaks uut liiget - Rosalie Valtin ja Vilmar Pere.

Juhatuse jäi edasi kaks senist liiget (Jaak Aader, Aare Jaanson), kolmeaastase tegutsemisaja ületanute kaks liiget valiti tagasi (Priit Sõnum,

Heino Kokkuta). Uutena valiti juhatuse Ruth Raidlo ja Vilmar Pere.

2005. a tegevuskavas sooviti võtta traditsiooniliste vastla-, jaanija jõulupeo ning Pandivere päeva kõrvale õppereis Ida-Virumaa maategevõtlusega tutvumiseks, raamatupidamise ja projektikirjutamise teenuse pakkuja leidmine ning talunike huvitava info levitamise parandamine.

Juhatuse koosolekul 13.03.2005. a arutati 2005. a tegevuskava üksikasju ja otsustati seltsi järgmise koosoleku aeg, koht ja ettekannete-arutelu temaatika.

Juhatuse liikmetega saab ühendust telefonidel:

esimees Priit Sõnum 3261243, 56480611; aseesimees Vilmar Pere 3235346; kassapidaja Heino Kokkuta 3261873;

kontakt vallavolikoguga - Jaak Aader 5069534;

seadused, määrused, otsused - Aare Jaanson 3235316, 56608563; protokollimees, kontakt naisliikumistega, pered, lapsed - Ruth Raidlo 56680426.

· VM MNSi juht Susanne Esi-nurm osales 15.03.2005. a Rakveres LV Maanaiste Liidu ümarlaual kõnelusel, kus teemaks oli perevägivald. Lääne-Virus on vaid üks tugigrupp kannatanutele, Tapal. Murelike ohvrid on aga maakonnas mujalgi. Tugistruktuuridest on abi ja neid peab juurde moodustama, arvas põhikõneleja, Tapa Gümnaasiumi õpetaja, toetusgrupi SA EI OLE ÜKSI juht Anne Turner-Boiko.

· 20.03.2005. a korraldati Paides Keskerakonna eestvedamisel MAA PÄEV teemal *Puhas toit meie laual*. Kõrgetasemelised ettekanded käsitlesid toitumist, tervist, kemikaalipoliitikat, mahetootmist. Istutati puid ja peeti rahvapidu.

Mis tuleb ...

· VMPSi koosolek toimub laupäeval, 09.04.2005. a kell 11.00 Väike-Maarja raamatukogus:

Kavas:

1. Talud ELI riikides, Euro-Eestis ja Väike-Maajas. Kuidas edasi? Aivar Niinemägi, *V-M valla arendus ettevõtlusnõunik, Eesti põllumajandusorganisatsioonide esindaja* Brüsselis aastail 2001 - 2004.

2. VMPS/VMMNS/VMAS koduleheküljel Internetis. Kas, kellele, milline, kuidas?

3. Lõõme kaasa Pandivere päeval! Rongkäik, viktoriin, talumehe takistusriba, talukaupade müügitell... ja mida veel?

4. Uute liikmete vastuvõtt. Liikmemaksude tasumine.

· 08.04.2005. a peetakse Tartus EPMÜs Eesti Rukkiseltsi korraldajatel Sangaste rukki ja krahv Bergi juubelite puhul **Rukkikonverents**. Rukkiseltsi juhatuse esimees on Leonhard Puksa (tel 7428807). Korraldajate hulgas on ka Jõgeva.

Mart LEPIK

Abivajajatele tuleb võimaldada ka juriidilist abi

Alates esimesest märtsist jõustub uuendatud riigi õigusabi kontseptsioon, mille põhiliseks eesmärgiks on pakkuja abistavat kätt enda kaitsmisel kohtutes ja juriidilistes vaidlustes. Olgugi et õigusabi on abivajajatele pakutud ka varem, saab alates märtsist taotleda seda oluliselt kergemini ja rohkemates valdkondades.

Käesoleva aasta riigieelarves on ette nähtud umbes 50 miljonit krooni selle jaoks, et abitaotleja saaks kergema vaevaga ja ilma bürokratlike takistusteta adekvaatset kaitset ja nõu. Ega õigusabi ei hakata andma ainult advokatuuri kaudu, tihti peale on vaja lihtsalt selgitusi või infot.

Vähem bürokratlikke takistusi

Kuidas muuta õigusabi kättesaadavamaks? Nagu öeldud, on tihti peale vaja lihtsamat nõu kui kohtus advokaadi kaitset. Seetõttu võeti eelmisel aastal vastu uus märgukirjadele vastamise seadus, mis paneb riigiametniku pigem klienditeenindaja rolli.

Näiteks, kui kiri või küsimus saadetakse teadmatusel tõttu valesse aadressi, on ametnike kohus mitte enam vastata, et pöörduge sinna ja sinna.

Ei ole mõtet kodanikke niisama vaevata või nendele bürokraatia tõttu lisakõormusi tekitada. Nüüd saadetakse see kiri lihtsalt õigesse kohta edasi ja räägitakse küsijale ka ära, kuhu ja miks see saadeti.

Niimoodi peakski toimima lihtne ja korras riik, mitte takistama asjaajamist väidetega, et see polevat nende haldusalas või see pole nende asi.

Riigi poolt tagatavat õigusabi saab taotleda:

1. Makseraskustes füüsiline või juriidiline isik Eesti kohtus;
2. Kohtueelsel menetlusel, täitemenetlusel, õigusdokumendi koostamisel, muu õiguslase nõustamise või esindamise korral;
3. Avalikes huvides tegutsev maksejõuetu mittetulundusühing või sihtasutus, kui vaidlus puudutab keskkonnakaitset või tarbijakaitset valdkonda;
4. Kriminaalmenetluses või väärteoasja kohtumenetluses, kui kaitsja osavõtt on seaduse järgi kohustuslik, võivad riigi õigusabi saada kõik füüsilised isikud, sõltumata majanduslikust seisundist, ning maksejõuetud juriidilised isikud.

Seesama seadus reguleeribki seni määratlemata olukorrad kindlasti kodanike kasuks, mistõttu peaksid edaspidi vastused märgukirjadele olema adekvaatsemad ja ka kiiremad.

Abi ka tsiviil- ja haldusasjades
Õigusabi tehakse märtsikuust lihtsamaks ja adekvaatsemaks ka tõsisemate juhtumite korras. Seni oli riigi kulul võimalik saada kaitset vaid

kriminaalasjades, aga ka tsiviil- ja haldusasjades ei tohiks jätta hätta neid, kes tegelikult ei suuda endale korralikku juriidilist abi osta. Edaspidi on võimalik taotleda abi nii kriminaal-, tsiviil- ja haldusasjades, aga ka tsiviilasja menetlemises Euroopa Liidu liikmesriigi kohtus. Tagatud on advokaat ja vajalike dokumentide tõlge.

Õigusabi riigi poolt tuleks aga tagada just nimelt nendele, kellel seda endal ei ole võimalik majandusliku seisundi tõttu muretseda. Et abi taotleda, tuleb esitada kohtusse taotlus, märkides blanketile ära ka oma majandusliku seisundi. Rohkem ei olegi vaja teha - kui taotlus on rahuldatud, on võimalik saada abi peale esimese protsessi ka veel kohtulahendi edasikaebamisel.

Kes vajab abi?

Kui abivajaja on kohtuvaidlused ära lahendanud, oma eluga edasi läinud ja majanduslikult paremal järjel, on riigil õigus kulud osaliselt või täielikult sisse nõuda. Meie eesmärk on aidata just siis, kui neil on abi vaja. Mitte mingil juhul ei pea aga riigile kulusid hüvitama, kui kodanik sai õigusabi avaliku võimu ja tema enda vahelises vaidluses ja kohus otsustas avaliku võimu kahjuks.

Samas ei saa riik käia oma rahadega ümber hooletult ning tegemist ei ole pelgalt kingitusega, mille puhul õigusabi vajaja vastutust ei kannaks. Seetõttu tuleb alati hüvitada kulu selles osas, kui õigusabi saaja ei ilmu kohtusse, või on põhjutanud lisakulu kohtuprotsessi muu kohustuse mittetäitmisega.

Selliste seadusemuudatustega soovib riik ennetada neid juhtumeid, kus kodanik ei saa piisavalt oma õigusi kaitsta või on sunnitud rahanappuse tõttu kasutama ebakompetentsete isikute abi. Loodame, et enamikul lugejatest ei lähe seda teenust vaja, kuid hea on ka teadmine, et kohtusseminekul ei jää inimene abita.

Reet Roos,

Riigikogu liige (Res Publica)

Lumelinn 2005

Linnastumine on praegu väga aktuaalne teema. Kasutades ära soodsaid ilmastikutingimusi, prii ehitusmaterjali ja sätasilmseid vabatahtlikke ehitajaid, sai Väike-Maarja 17. veebruaril jälle mõneks kuuks linnaõigused. Kesk kena talvapäeva kogunemise lastesalgad rahvamaja kutsel ehitustöödele. Kuna algklasside osalejate arvu ei olnud täpselt teada, ootasime neilt valdavalt traditsioonilist lumemem-meehitust, millele viitas ka eelnev reklaam, mis kutsus lumememme MMile.

Veendusime aga õige pea, et linnaehitajate järelkasv on tase-mel ja teeaärsed lumevalidid kujundati kiirelt treppideks, liuradeks. Ka ei puudunud vahvad lumememmed, krokodillid. Auhinnalisi kohti jätkus kõikidele tublidele osalejatele. Edasi kandus ehitustegevus rahvamaja taha spordiväljakule. 15 eelregistreerunud võistkonda said loosiga lumehunniku ja töö võis alata. Kõik võistkonnad andsid endast parima, mis pürii tööd küll kergemaks ei teinud. Tänavused ehitised paistsid silma suure töömahukuse, kõrgetasemelise viimistluse ja väga põnevate ideede poolest.

Valminud tööd jäädvustasime fotodele, mille näitus on rahvamaja fuajees. Kogu päeva jooksul tekitasid rahva hulgas eluvust humoorikates kostüümides kukk ja lumememmed. Külmetavaid varbaid-sõrmi soojendas lõke ja kuum tee. Kätt sai proovida õnneloois ja keha kinnitada maitstva hernesupiga. Väikese uuendusena hindamistöös soovisime tänavu välja selgitada ka lumelinna kasutajate lemmikud. Huvitav ju näha, kas need kattuvad pürii väljavalitutega. Täna on selgunud publiku lemmikud: "Tuletõrjeauto" ja 11. kl tüdrukute "Diivan". Loodame, et liulaskjatele jätkub liurõõmu seni, kuni auväärt päike linna olematuks sulatab.

Soovitus kõigile neile, kes lumelinna õõ varjus lammutama käivad: võtke ikka julgus kokku ja tulge ehitama, usku-ge, see on palju lõbusam!

Mary TAMMET,
žürii esimees

Õpetaja Helve Noorlind oli oma klassile igati abiks ja nõuandjaks.

Lumememmed ning pürii liikmed Margus Möldri ja Anu Jänes kujusid hindamas.

LUMEMEMME MM

I koht - võistkond Krokodill
II koht - II B klass
III koht - võistkond Black Tigers
Eriauhinnad: Ässad, Lumekuningas, Dracula

LUMELINN 2005

Noorem aste:

I koht - 7. a klass "Kindlus"
II koht - Pasunakoori Noored "Tuuba"
III koht - 6. a klass "Põrnikaauto"

Vanem aste:

I koht Päästekool, "Tuletõrjeauto"
II koht - Rahvamaja Isetegijad, "Põrgutee"
III koht - 11. klassi tüdrukud, "Diivan"
11. klassi poisid, "Automobiil"
Eriauhinnad:
Antsu poisid - "Linnakindlus"
Vallavalitsus - "Ebavere mägi"
10. a klass - "Vaal Ahto"

Väike-Maarja rahvamaja tänab

kõiki tublisid lumelinna ehitajaid! Suured tänud kuuluvad Väike-Maarja gümnaasiumile ja huvijuhile Riina Põldmaale igakülgse abi ja toetuse eest, päästekoolile, vallatehnikaosakonnale ning härra Kalev Suursaarele! Meie ettevõtmisele panid õla alla Ammemäe pood, Väike-Maarja vallavalitsus, Edu kauplus, Georgi söögituba, Väike-Maarja õppekeskus. Täname!

Lumelinna ehituse tegid rõõmsamaks lumememmed Sirje Lippasaar, Valve Kanna, lumelinna maskott kukeaasta kukk Maie Blaas, lõkkemeister Heigo Masing, hea abiline Tiina Eesalu. Palju tänu!

Hindamas oli žürii koosseisus: Mary Tammet - žürii esimees, Anu Jänes, Sirje Lippasaar, Margus Möldri, Irma Raatma, Vallo Taar, Arvo Vallaois. Täname!

Lasteaia heategevuslaad

Väike-Maarja lasteaia 16. märtsi 2005. a suur HEATEGEVUSLAAT "PEHME PADI, MAGUS UNI" õnnestus igati! Meie lapsed saavad varsti päevaseks puhkuseks mõnusa peaaluse.

Täna lasteaia pere poolt kõiki väga tublisid, toimekaid ja osavaid näpu-meistreid ja hõrgutiste valmistajaid, kohapealseid korraldajaid, esinejaid, lapsehoidjaid, lahkeid külastajaid, lustijaid rüblilikuid koolist ning heldeid annetajaid, kellele meie valla väikeste laste heaolu korda läheb.

Suur tänu meie lasteaia kõikidele entusiastlikele töötajatele, kelle ühtehoidv toimetamine andis päevale särava näo!

Tiia MÄND,
lasteaia juhataja

Eda-Ines tegi kingituse väi- kesele muu- sikaõppurile

Eda-Ines Etti soovis kingida oma klaveri Väike-Maarja muusikakooli õpilasele, kes seda väga vajaks ja kes oleks selle vääriiline.

Muusikakooli õppenõukogu oli raske valiku ees. Otsustati, et klaveri saab I klaveriklassi õpilane Birgit Ilves. Õnnitleme Birgitit ja soovime usinat harjutamist!

Eda-Inesele aga suured suured tänud! Soovime Eda-Inesele uusi saavutusi ja kordaminekuid muusika maailmas!

Väike-Maarja muusikakooli õpetajad

Neljapäeval, 24. märtsil kell 21.00
Väike-Maarja rahvamajas

SUUR KEVADPIDU

Päikest ja rõõmu külvab kevadesse

INES & bänd

Plaate keerutab DJ TONY

**Elagu KEVAD ja
15 magamata ööd!
KÕIK PIDUSSE!**

**Pääse 80 krooni
Kuni 23. märtsini saad eelmüügist odavamalt!**

**Täname toetajaid:
AS Antaeres
Väike-Maarja Auto OÜ
Virumaa Veepumbakeskus OÜ
Joosand OÜ
AS Hallik**

Laupäeval, 16. aprillil kell 13.00
Väike-Maarja rahvamajas

**laste
lauluvõistluse
POPP-TIPP-
TÄPP 2005
KONTSERT**

Osalevad koduvalla tublimad laulusolistid.
Külas on üllatusesinejad!
Publik valib oma lemmiklauljad.
Laul on POPP! Tule ja laula koos meiega!

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja rahvamajas

23. märtsil kell 13.00 - kultuuriline vaheaeg. LAULULAAT
Väike-Maarja Rahvamajas
24. märtsil kell 12.00 - sportlik-kultuuriline koolivaheaeg
Kiltsi rahvamajas
24. märtsil kell 21.00 - suur PÜHADE PIDU kõigile!
Laval INES & BÄND, diskoripuldil müdistab DJ Tony

28. märtsil kell - TEATRIPÄEV
rahvamaja noorte näiteringi esituses O. Lutsu "Kapsapea"
3. aprillil - Kiltsi tantsumemmed ja lauljad esinemas
Koerus

10. aprillil kell 14.00 - HÄRMALÕNGA tantsurühma 15.
sünnipäevapidu

16. aprillil kell 13.00 - laste lauluvõistlus POPP-TIPP-
TÄPP 2005

17. aprillil - ühiskülastus Saku Suurhallis toimuvale
muusikalile MAMMA MIA! (neile, kes broneerisid pileti
rahvamajas. Väljasõit kell 12.45)

18. aprillil kell 12.00 - külas on Peterburi TSIRKUS

20. aprillil kell 18.00 - muusikakooli KEVAD-KONTSERT

21. aprillil kell 10.30 - DOONORIPÄEV

21. aprillil kell 18.00 - piirkondlik BRIDŽIVÕISTLUS

22. aprillil kell 20.00 - PEREKLUBI hooaja lõpuõhtu

Tantsuks UNO KAUPMEES ja tema ansambel

24. aprillil kell 11.00 - maakondlik NÄITEMÄNGU-PÄEV.

Osalevad maakonna näitetrupid

29. aprillil kell 18.00 - VOLBRIÕÕEELSED

PIDUSTUSED. Nõidade show-badi-wadi

29. aprillil kell 20.00 - SUUR PIDU ansambliga

DYNAMINT

* * *

Kuni 30. aprillini rahvamaja jalutussaalil
kunstnik ALEKSANDER IGONINI
MAALIDE NÄITUS.

Fuajees FOTONÄITUS rahvamaja üritustest.

Alates 11. aprillist rahvamaja fuajees
näitus maskotikonkursi töödest.

HETKI ISESEISVUSPÄEVA TÄHISTAMISELT

VÄIKE-MAARJA RSK TEATAB

VALDADE TALIMÄNGUD

Maakonna talimängudel Tamsalus võtsime osa kabest, lauatenisest, koroonast, suusatamisest ja meeste korvpallist. Panime välja ka naiste korvpallivõistkonna, aga turniir ei toimunud, kuna rohkem võistkondi ei registreerunud. Tänavu jäime neljandaks. Põhjus ei olnud milleski muus kui selles, et teised vallad lihtsalt löid meid massiga, mis eelmisel aastal oli meie enda trump.

Üleriigilised valdade X talimängud viidi seekord läbi 4.-6. märtsini Põlvas. Üritus oli juubelihõnguline, näiteks avamine lõppes suurejoonelise ilutulestikuga. Osavõtuks oli registreerunud 70 omavalitsust. Väike-Maarja osales viiel alal, millest arvesse läks neli paremat. Nendeks olid meeste ja naiste korvpall, kabe ja suusatamine. Kokkuvõttes tulime kümnendaks, mis iseenesest on täiesti hea koht. Oleksime olnud veelgi edukamad, aga mõned noorsuusatajad jäid teisel võistluspäeval kohale tulemata. Mõtlemis-

ainet jätkub, aga esialgu peab kõik rahulikult läbi analüüsima. Kindlasti vajame juhendajaid, kes võistlejatele võistluste ajal nõu ja jõuga abiks oleks.

Lõpuks siis nende nimed, kes hoidsid käesoleval aastal Väike-Maarja au kõrgel.

Suusatamine

Aule Rebane, Juta Vilgelm, Gerli Pomerants, Ann Aosaar, Elo Vöhandu, Helen Ling, Raul Vink, Targo Pomerants, Siim Sarapu, Aimar Türsal, Jaanus Viikberg, Valdo Leist, Riivo Lukmann, Janek Hiimäe, Tiit Sinisalu, Aivar Vink, Ants Einsalu, Ants Rikberg.

Meeste korvpall

Tarvo Kruup, Marek Suits, Maario Suits, Indrek Aksel, Tai-vo Pedor, Jaanus Valk, Andri Part, Ants Rouhijainen, Madis Rouhijainen, Rivo Täheste.

Naiste korvpall

Triin Kivipõld, Merje Suits, Taivi Pedor, Külli Reinfeld, Maarja Sillamaa, Lys Lepiksoo, Pia Lepiksoo, Maret Mets.

Kabe

Heljo Matvejeva, Andres Vist, Boriss Matvejev, Joosep Part.

Lauatenis

Inna Maršaova, Kätlin Käsper, Jaanus Kaare, Mihkel Niinemets, Martin Jõesaar, Gunnar

Püvi, Marko Ömmik.

Koroon

Maili Tannbaum, Aleksander Adamson, Viktor Adamson, Ain Pentjärv, Lauri Pentjärv.

VALLA MEISTRI-VÕISTLUSED

Kabe

Kabevõistlusega mälestasime Alfi-Engelvelds Hinnosaart, kes on aastaid Väike-Maarja valda oma jõu ja nõuga abistanud.

Mehed

1. Andres Vist
2. Ahto Matvejev
3. Boriss Matvejev

Male

Mehed

1. Andres Vist
2. Boriss Matvejev

Suusatamine

Kokku võttis võistlustest osa 28 huvilist.

Kuni 10a tüdrukud

1. Angela Kütt

11-14a tüdrukud

1. Gerli Pomerants

15-18a tüdrukud

1. Sandra Kullas

Kuni 10a poisid

1. Alvar Urbas

2. Linnar Tark

11-12a poisid

1. Risto Kütt
2. Tõnis Maršalov
3. Tarmo Kivipõld

13-14a poisid

1. Ivar Vaab
2. Roland Urbas
3. Henry Kaevu

15-16a poisid

1. Laur Läänemets

17-18a poisid

1. Targo Pomerants
2. Raul Vink
3. Ergo Veedler

Mehed

1. Jaanus Viikberg
2. Aimar Türsal
3. Allan Alt

Meesveteranid

1. Urmas Kullas
2. Tiit Sinisalu

HARJUTA TERVISEKS!

Uuel aastal on üritus uue hoo- ga käima läinud. Juba on ennast registreerinud 264 harjutajat. 22. veebruari 2005. aasta seisuga olid 11 aktiivsemat:

1. Martin Vildersen 16 korda
2. Merilin Lõomets 16 korda
3. Kristiina Võidula 14 korda
4. Maimu Einsalu 12 korda
5. Aire Jalakas 11 korda
6. Allan Ljazin 11 korda
7. Tiit Liblikmann 11 korda
8. Arli Lõomets 10 korda
9. Gerli Traks 10 korda
10. Kaija Ilves 10 korda
11. Margo Veedler 10 korda

Ants RIKBERG

Maadlusaaaga Tapal

(Algus jaanuarikuu infolehes)

Karl Tederi kaalukategooria oli kuni 30 kg. Ta võitis ühe matši ja kaotas kaks. Karli esimene vastane oli Kert Laanemägi, kelle paremust pidi ta pärast pikka ja rasket maadlust tunnistama. Teise vastase Teder aga võitis korralikult punktidega. Nii esimene kui teine poolaeg lõppes edukalt punktivõiduga. Kolmandas matšis oli vastane Karlist üle ja nii oli meie võistleja lõpptulemuseks neljas koht.

Ka Martin Teder, kes on Karl Tederi noorem vend, maadles oma vennaga samas kaalus, s.o 30 kg. Erinevalt oma vennast maadles ta kaks matši. Mõlemal juhul võitis vastane. Martin Teder sai viienda koha.

Ka Jarko Visnapuu võistluskaal oli 33 kg. Visnapuu maadles neli matši. Ta võitis esimese vastase punktidega. Teisegi matši võitis, pan-

nes klubikaaslase Mark Liivalaiu seljale. Kolmas matš aga enam nii võidukaks ei kujunenud, siin võitis vastane. Neljandaks vastaseks oli Alar Riisalu, kelle ta võitis. Lõpptulemus: viies koht.

Mario Väljas maadles kuni 42 kg kaaluvate noormeeste seas. Esimese vastase Väljas võitis, surudes ta õlgadele. Teiseks vastaseks oli Tanel Laanemägi, kes võitis. Kolmas matš oli Mario Väljasele edukas, sest ta võitis vastast esimesel poolajal punktidega ja teisel poolajal tegi vastase selja prügiseks. Mario Väljas tuli teiseks.

Meie 14 poissi maadles 39 matši, nad kaotasid 22 ja võitsid 17 matši. Võistluspäev oli Väike-Maarja maadlusele igati hea. Jõudu ja sitkust edaspidiseks!

Priit DIEVES,
Väike-Maarja gümnaasiumi
õpilane

Medalipoisid (vasakult) Janno Meidla (III), Rain Kuldkepp (II), Kert Laanemägi (II), Tanel Laanemägi (I), Artur Kobrusepa (II) ja Mario Väljas (II) Lääne-Virumaa kadettide meistrivõistlustel

SPORDIKALENDER

Märts

· 28.03 - Väike-Maarja valla MV lauamängude mitmevõistluses Triigi spordihoo-nes

Aprill

· 04.04 - Väike-Maarja valla MV: mälumängu (individaalne) III etapp Georgi söögihoos
· 18.04 - Lurichi kevadjooks (teatejooks 4+4) Väike-Maarja tänavail
· 23.04 - Georgi Kange rannuvõistlus Väike-Maarja keskvaljakul

Mai

· 6.-7.05 - Tamsalu VII käimisretk, I ja II etapp
· 08.05 - Tamsalu IV mai-triatlon
· 12.05 - Rakke linnamäe jooksu I etapp
· 22.05 - Pandivere rattaralli Väike-Maarjas
· 29.05 - Tamsalu päevade spordipäev

Juuni

· 04.06 - Pandivere päev; Eesti VIII esivõistlused naisekandmises Väike-Maarjas
· 11.06 - Simuna - Laekvere jooks
· 22.06 - jaanipäeva rattasõit noortele Rakke linnamäel
· 23.06 - jaanipäeva rahvalikud mängud Mõõrikul
· 23.06 - V perevõrkpallitur-niir Tamsalus

Juuli

· 02.-03.07 - Eesti valdade XIII suvemängud Ülenurmel
· 09.07 - tünisõit Porkunis
· 16.-17.07 - Eesti MV maastikurattasõidus Rakke linnamäel
· 30.07 - IV Ebavere Kange triatlon
· 30.07 - Los Torose kergejõustiku kümnevõistlus Tamsalus

August

· 05.08 - Väike-Maarja valla MV rannavõrkpallis
· 13.08 - Lääne-Virumaa valdade suvemängud Haljallas
· 14.08 - Elion Estonian Cup, V Rakke rattamaraton Rakke linnamäel
· 21.08 - Porkuni triatlon
· 25.08 - Rakke linnamäe jooksu II etapp

September

· 10.09 - Pandivere XII käimisretk Tamsalus
· 17.09 - 20. ümber Porkuni järve jooks
· 23.09 - Rakke linnamäe jooksu III etapp

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

NB!

Jälgige täiendavat reklaami võistluste eel.

PANDIVERE PIIRKONNA SPORDIÜMARLAUD

Pandivere piirkonna spordiümarlauas kohtuvad Tamsalu, Avanduse, Rakke ja Väike-Maarja esindajad. Ümarlaua eesmärgiks on elavdada ümbruskonna omavalitsuste vahelist spordialast tegevust, märgata naabreid ja nende tegemisi, toetada üksteise ettevõtmisi, koostada ühine spordikalender ja teavitada rahvast selle kaudu nendest võistlustest, kuhu on oodatud kogu piirkonna spordihuvilised. Tänavu algatatakse ka nii-öelda piirkonna omavalitsustevaheline rahvasportlaste aktiivsusevõistlus, kus iga paikkond pakub välja ühe tervisespordiürituse, millest kutsuvad naabervaldade rahvast osa võtma. Peetakse arvestust, millise valla/linna sportlased on naabrite võistlustel agarnad osalejad.

Nimetame siinkohal ära, millistest naabrite võistlustest tuleks osa võtta, et oma vallale/linnale punkte tuua:

1.	6.-7. mail - Tamsalu VII käimisretk
2.	22. mail - Pandivere rattaralli Väike-Maarjas
3.	11. juunil - Avanduse - Laekvere jooks
4.	14. augustil - Rakke rattamaraton Rakke linnamäel
5.	17. septembril - jooks ümber Porkuni järve

PANDIVERE PIIRKONNA RAHVASPORTLASTE AKTIIVSUSEVÕISTLUSE JUHEND

I EESMÄRK

Populariseerida tervistavaid eluviise Pandivere piirkonna elanike hulgas. Tõmmata kaasa üritustest osa võtma ka sporti kõhklevalt suhtuvat elanikkonda.

II KORRALDAMINE

Korraldustoimkonda kuulub igast piirkonna vallast/linnast 1 või rohkem esindajat.

III VÕISTLUSSÜSTEEM

Iga piirkonna vald/linn, kes võtab võistlusest osa, teatab iga aasta alguseks, millise üritusega ta sellel võistlusel osaleb. Seejärel antakse kõikidele valdade/linna elanikele teada, milliste üritustega omavahel võisteldakse. Arvesse läheb naabrite üritustest osavõtjate hulk. Iga osavõtja toob oma vallale ühe punkti. Antud valla/linna territooriumil toimuva võistluse võistlusjuhendi saadab võistlust organiseeriv vald/linn ka teistele.

IV AEG JA KOHT

Võistlus algab iga aasta esimese piirkondlike võistluste hulka kuuluva üritusega ja lõpeb viimasega.

V OSAVÕTJAD

Osa võivad võtta Pandivere piirkonna omavalitsuste territooriumil elavad, õppivad või töötavad kodanikud.

VI MAJANDAMINE

Kõik valla/linna territooriumil läbiviidava tervisespordiüritusega seotud kulud kannab iga korraldaja ise.

VII AUTASUSTAMINE

Paremate autasustamist finantseerib võistlust organiseeriv vald/linn oma vahenditest. Viiel võistlusel osalenute vahel loositakse välja kõigi omavalitsuste poolt välja pandud auhinnad.

Väike-Maarja raamatukogu kuulutab välja KONKURSI raamatukogu lugejapileti kujundusele

Nõuded

1. Piletil peavad olema asutuse aadress, telefonid, lugejapilet, lugeja nimi, vöötkood kas horisontaalselt või vertikaalselt paigutatuna.
2. Võivad olla viited elektroonilistele aadressidele, lahtioleku ajad.
3. Põhiandmete pooltel võib kasutada kujunduselemendina ka värve ja sobivaid kujundeid.
4. Pileti mõõdud: 5x8 cm, vöötkoodi mõõdud: 4,9x1,6 cm
5. Võib kasutada erinevaid, eri suurusega ja omavahel sobivaid šrifte.
6. Pileti kujundus peab olema meeldiv ja selge.
7. Tööd esitada disketil 11. aprilliks raamatukogusse.
8. Märkida juurde töö teostaja kontaktandmed.
9. Parematele kujundajatele auhinnad.

Põhiandmed

Väike-Maarja Raamatukogu
Lõuna 10 46202 Väike-Maarja

Telefonid: juhataja 32 55 034
teenindus 32 55 035
E-post: raamatukogu@v-maarja.ee
Veeb: <http://www.v-maarja.ee/raamatukogu/>
Urram: <http://www.lugeja.ee>

Avatud:
E-R 11-19, L 11 - 15
01.06. - 31.08. E-R 11-18

II pool
Lugejapilet
Eesnimi
Perekonnanimi

Vöötkood

Ferdinand Johann Wiedemann - 200

Tänavu tähistatakse Eestis mitmete üritustega soome-ugri keelte uurija akadeemik Ferdinand Johann Wiedemanni (1805–1887) 200. sünniaastapäeva. F. J. Wiedemann koostas eesti-saksa sõnaraamatu (1869) ja kirjutas saksakeelse eesti keele grammatika (1875).

Aastast 1989 antakse välja paistvate teenete eest eesti keele uurimisel, korraldamisel, õpetamisel propageerimisel või kasutamisel välja F. J. Wiedemanni keeleauhinna (aastast 2004 riiklikuna). Tänavu anti välja juba 25. keeleauhind. Selle saajaks osutus Haldur Õim kui pühendunud eesti keele uurija, uurijate õpetaja ning keeleteaduskoolkonna looja Tartu Ülikoolis, Eesti keeleteaduse rahvusvahelise kontaktpinna laiendaja, eesti keele arendamise strateegia ja eesti keeletehnoloogia riikliku programmi väljatöötaja ning keeleavalikkuse harija.

Emakeeleauhinna mõtte viis 1989. aastal ellu Väike-Maarja

mees Jüri Sild. Tema kaudu jõudis Wiedemanni keeleauhind Rakvere külje alt endisest Energia kolhoosist Väike-Maarjasse.

Kuigi 2004. aastast alates antakse auhinna välja riikliku autasuna, on seos Väike-Maarjaga säilinud. Möödunud aasta 26. septembril, Euroopa keelte päeval siin avatud Wiedemanni keeletammikus kasvavad kõikide keeleauhinna laureaatide nimipud. Ka tänavune auhinna-saaja Haldur Õim istub 21. aprillil siia oma puu. Väike-Maarjasse jääb ka iga-aastane keelepäev, mil laureaat ja nominendid sinne rahvaga kohtuvad ning keelearaste ettekanetega esinevad. Seotus Wiedemanni keeleauhinna ja kuju-nev keeletammik on üks osa tänaste väikemaarjalaste panusest paikkonna kultuurilukku.

Wiedemanni auhinna KEELEPÄEV
toimub
neljapäeval, 21. aprillil 2005. aastal
Väike-Maarja muuseumis.
Jälgige reklaami!

F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaadid:

- 1989 Henn Saari
- 1990 Hella Keem, Erich Raiet
- 1991 Pent Nurmekund
- 1992 Rein Kull, Valev Uibopuu
- 1993 Rudolf Karelson, Uno Liivaku
- 1994 Nikolai Baturin, Paul Saagpakk
- 1995 Lennart Meri
- 1996 Juhan Peegel
- 1997 Eduard Leppik
- 1998 Mari Must, Huno Rätsep
- 1999 Tiit Erelt, Uno Mereste
- 2000 Ellen Uuspõld
- 2001 Ülle Viks, Eduard Väari
- 2002 Valdek Pall
- 2003 Mati Hint, Helju Vals
- 2004 Viivi Maanso
- 2005 Haldur Õim

Alljärgnevalt avaldame 26. septembri keelepäeva ühe esi-neja, Haapsalu Wiedemanni nimelise gümnaasiumi õpilase Epp Õlekõrre F. J. Wiedemanni elulugu tutvustanud ettekande.

Väike põnn, tulevane keeleteadlane, nägi ilmavalgust 30. märtsil 1805. aastal. Ta sündis saksa-rootsi päritoluga Haapsalu kohtukirjutaja ja laevaeedri perekonda kolmanda lapsena. Tal oli terve rodu õdesid ja vendi - nimelt Amalie Christine Charlotte, Therese Marie Elisabeth, Pauline Henriette, Emilie Margarete, Louis Wilhelmine ja veli August Carl Gottlieb. Uut maailmakodanikku õnnistati veidi vähem keerulise nimega - Ferdinand Johann. Johann seepärast, et suguvõsal oli kombeks anda vanimale pojale teiseks nimeks Johann. Ferdinand oli ka ainus, kes oma perekonnast Wiedemanni nime edasi kandis.

Pisike poisiklutt oli väga andekas, õppides juba nelja aastast lugema, neelates teoseid nagu hunt. Et ta nii palju oma

silmi ei rikuks, õpetati talle mälumäng selgeks. Too mäng meeldis Ferdinandile elu lõpuni. Kas oma initsiatiivil või tema väga haritud perekonna mõjutusel asus ta enne kooliminekut õppima prantsuse ja vene keelt isa ning vanema õe Therese juhendamisel.

Aastal 1814 astus Ferdinand Haapsalu Kreiskooli sekundasse ehk ülemasse ossa. Samas hoo-nes õpivad hetkel ka Haapsalu Wiedemanni Gümnaasiumi õpilased. Koolis õpetati usuõpetust, aritmeetikat, geomeetriat, ajalugu, saksa, prantsuse, ladina ja vene keelt ning looduslugu, ilukirja ja joonistamist. Värskel kooliõpilane oli siis 9aastane.

Muusikast kubisevas kodus hoolitseti põhjalikult laste muusikaliste oskuste eest, sealhulgas siis loomulikult ka Ferdinandi oskuste eest. Samal aastal kui poiss alustas kooliteed, hakkas ta ka klarnetimängu õppima. Ei ole suureks üllatuseks, et peagi oli ta kaastegev isa poolt organiseeritud puhk-

pilliansamblis ja -orkestris. Et nooruke Wiedemann hakkaks ka klaverimängust huvituma, kirjutas isa talle ja õele klaverikontserdi neljale käele.

Peagi sai temast sekunda parim õpilane ja kahe aastaga oli ta õppekavaga kenasti ühele poolele saanud. Tema vanemad aga ei tahtnud, et 11aastane elukogemusteta väike tarkpea kauge pealinna gümnaasiumi lähiks ja jätsid ta veel kolmeks aastaks kreiskooli pinki nühkima. Ferdinand ei puhanud loorberilehtedel, vaid pani erilise rõhu prantsuse, ladina ja inglise keele omandamisele.

1819. aastal, kui noor polt-glott oli 14aastane, usaldasid vanemad ta lõpuks Tallinnasse linnaelu rüppe. Gottliebide võsuke astus Tallinna Kubermangu Gümnaasiumi sekundasse, praegusesse Tallinna I Keskkooli. Vastu võeti ta seni omandatud teadmiste alusel.

Kreiskoolis toimus õppimine ja õpetamine sedavõrd isikupäraselt, et sama osa andekamad ja hoolsamad olid teistest kau-

gel ees. Kõige andekamatele anti liiatigi lisaõpetust ja valmistati neid ette edukaks pääsemiseks gümnaasiumi kõrgematesse klassidesse. Kolme aasta jooksul õppis Wiedemann just eriti keeli, kuna gümnaasiumis nõuti head keeleoskust.

Tallinnas koolis käies jäi Ferdinand õppetöö ajal Haapsalust eemale. Pikemat aega sai ta kodulinna suvevaheajadel, mis tollal olid üpris lühikesed. Polnud eriti kerge ja otsustarbekas Haapsalu ja Tallinna vahel pendeldada. Juba aasta pärast viidi ta üle priimasse ehk viimasesse klassi ja 1821. aastal lasti tal teha abituriumieksamid. Pisike geenius ei raisanud Tallinnas aega, vaid pühendas end keeleõpingutele. Kooli lõpetades olid tal suus nii saksa, vene, ladina, prantsuse kui ka heebrea ja inglise keel.

Pärast gümnaasiumi lõppu oli tal plaanis minna Tartu Ülikooli. Isa arvas tal aga sedamoodi, et majanduslikud ressursid ei võimalda innukal õppuril Tartus viibida. Pojal tuli hakata

õpingute jaoks ise raha teenima. Ferdinandi isal oli juba kokku lepitud parun Taubega, et noormees hakkab Riguldi mõisas kodukooliõpetajana tööle. Tollal oli ta kõigest 16aastane, õpilasteks hellitatud aadlivõsud, vanim neist temast ainult kaks aastat noorem. Ta sai palka 1600 rubla aastas ning tasuta ülalpidamise. Ta töötas hommikust õhtuni, puhkepäevaks ainult pühapäev. Riguldis hakkas noor taimehuviline süstemaatiliselt loodust uurima, tehes botaniseerimisretki mõisa lähemasse ümbrusesse ning täiendades oma herbariumi. Perekonnakroonikas märgib ta enese kohta, et kiindumusele aianduse vastu andis tugeva aluse jalamatk Haapsalust Padisele, kus tutvuti sealse pargi, iluaia ja kasvuhuonega.

Vahepeal oli Haapsallu asutatud laenuusraamatukogu ning Ferdinand asus lugema kreeka- ja ladinakeelseid teoseid ning õppis heebrea, araabia ja pärsia keelt. Kuna Riguldi talupojad olid rootslased, oli tal hea võimalus kohalikku rootsi murret õppida.

Mõisaõpetaja koha pealt vabanes ta 1823. aastal. Ülikooli sisseastumisega jäi ta seega hiljaks ning oodata tuli 1824. aasta jaanuarini. Varustunud rõivaste ja muu vajalikuga, jättis Wiedemann säilinud säästuraha isa kätte ning asus Tartu poole teele. Voorimehe reel oli rõivakott, toidukorv ja isa vana kirjutuspult raamatutega. Haapsaluga tuli hüvasti jätta. Siia tuli ta tagasi ainult lühemaks ajaks, kas vanemaid ja õdesid-vendi külastama või vanemas eas suvitama.

Vanemate soovil hakkas ta õppima õigusteadust. Humanitaarainetest huvituv Ferdinand aga asus juba esimesel semestril hoopis pedagoogika-filoloogias seminaris, kus maksti stipendiumi neile, kes tahtsid valmistada õpetajaks. Seminari kava järgi õppis ta klassikakeeli, aga ka itaalia, araabia, armeenia, inglise ja prantsuse keelt ning semi keeli. Sooritanud kreeka ja ladina keele ülemõpetaja eksami, hankis Wiedemann siiski endale advokaadikutse, kuna nii Tartus ega teisteski linnades polnud ühtegi asjakohast vaba õpetajakohta. Ta katsus alguses Tartu advokaadina leiba teenida. Ta esines mõnel vaesteprotsessil, millelt polnud lootustki

midagi teenida.

1830. aastal suundus Wiedemann Lätti Jelgava (endisesse Miittavi) gümnaasiumi teadusliku õpetaja kohale. Seal võttis ta osa Kuramaa Kirjanduse ja Kunsti Seltsi tegevusest, esinedes ettekannetega soome-ugri ja teiste keelte kohta.

Ta oli üks seltsi asutajaliikmetest ning eesti keele sektsiooni juhataja. Lätis oli ta 1837. aastani, mil ta asus Tallinna Kubermangu Gümnaasiumi vanade keelte õpetaja kohale. Tallinnas kujunes Wiedemanni pedagoogiline tegevus tulemusrikkaks ja seal arenes ka tema teadlase pale. Palk ei olnud just kõige suurem - vaid 514 rubla ja 60 kopikat aastas, kuid lubas perekonda elatada ja vabal ajal teaduslikule tööle pühenduda. Õpetajana oli Ferdinand olnud nõudlik ja järsk. Oma ainet oli ta õpetanud suure asjatundmise ja huviga. Pole sugugi kummaline, et Wiedemann oli ka loodustöö õpetaja. Ta on avaldanud botaanika alal isegi suure töö, mis tõi tunnustust ka väljastpoolt. Koos toomkooli õpetaja Weberiga koostas ja avaldas Wiedemann Tallinnas 1852. aastal 126+664 lehekülge sisaldava mitmete tabelitega suurteose Läänemere taimestikust "Beschreibung der Esth-, Liv- und Curlands". Kirjutise eest sai Wiedemann 50 rubla honorari ja ühe priiexemplari. Samuti teenis teos Peterburi Vaba Õkonoomia Seltsi hõbeauraha. Kubermangu Gümnaasiumis esines Ferdinand ka peokõnega teemal „Mida võib rahvaste kohta nende keelest õppida?“, kus avaldab oma keeleteooriat. Kõnes arvab ta, et keeled on võib-olla just tänu geograafilistele tingimustele muutunud- see on mõjutanud keeleorganite füsioloogiat. Tema teine gümnaasiumiga seotud keeleteaduslik kirjutis on indoeuroopa keelte alalt: "Über das Verhältniss des Neugriechischen zum Altgriechischen und zu dem Romanischen Sprachen". Gümnaasium pühendas selle Ferdinandi töö Tartu Ülikooli 50. juubeliks. See on ühtlasi ka ulatuslikum töö, mis ta indoeuroopa keelte alal kirjutanud on. Kubermangu Gümnaasiumis oli ta sealse põhiraamatukogu hoidja, seal leidis ohtrasti väärtuslikke teoseid ja ka käsikirju, mille kohta Wiedemann koostas üksikasjaliku nimestiku.

Nagu enne mainitud, hakkas Ferdinand Tallinnas innukalt tegelema keeleteaduse ja Baltimaade floora uurimisega. Ta avaldas soome-ugri keelte saksa keelseid grammatikaid: sürjakomi, mari ja udmurdi ning hiljem veel ulatuslikke teedrajavaid teoseid eesti, liivi, vadja ning mordva ja permi keele kohta.

1857. aastal kinnitati Ferdinand Peterburi Teaduste Akadeemia erakorraliseks akadeemikuks soome rahvaste keele ja ajaloo alal. Wiedemann sai kindla palga ja ta pidi elama Peterburis. Nii möödusidki seal tema elu viimased 30 aastat. Just neil aastail viis ta lõpule oma kõige mahukamad keeleteaduslikud uurimistööd.

Peterburis olles tegeles ta ka akadeemik Sjögreni liivi keele materjalide trükki toimetamisega ning 1858. aastal käis ta Kuramaa liivlaste juures ja 1861. aastal avaldas Peterburis "Joh. Andreas Sjögren's Livische Grammatik nebst Sprachproben" ja suure liivisaksa ja saksa-liivi sõnaraamatu. Mõlemad teosed on suure väärtusega tänapäevani. Nii on ka teiste Wiedemanni teoste puhul, kuna ta polnud fantaasiarikas teooriate püstitaja, vaid kogutud ainekute täpne analüüsija ning jäädvustaja. Aastatel 1861-1868 võttis Ferdinand ette ulatuslikke keelereise Eestisse, sealhulgas ka sünnilinna Haapsallu. Teadlane palus akadeemialt toetust kolmeks aastaks, igal aastal 300 rubla, et koguda eesti sõnavara ja ühtlasi uurida erimurdeid. Tema reisidest tehtud aruanded annavad hea ülevaate läbitud marsruudist. 1864. aastal käis ta Kullamaal, et uurida, kas leidub 1660. aastal ilmunud Gösekeni grammatikas kasutusel olnud sõnu. Oma aruandes märgib ta, et sai nende kohta andmeid elavas keeles.

Ta liikus ka Hanilas, Karusel, Lihulas ja Noarootsis. Oma uurimisretkedel sõitis Wiedemann meelsasti talumehevankril ja valis keelejuhtideks selliseid eestlasi, kes oskasid hästi murret. Nende reiside tulemusena avaldas ta ülevaate võru murdest "Versuch über Werroeehstnishes Dialekt" 1864. aastal. Seejärel aga kolm eesti keele ja rahvateaduse alast suurteost "Ehstnisch-deutsches Wörterbuch" 1869. aastal (II

trükk Jakob Hurda lisandustega 1893. aastal ja III trükk 1923. aastal), "Grammatik der Ehstnischen Sprache" 1875. aastal ja "Aus dem inneren und ausseren Leben der Ehsten" 1876. aastal - viimane teos sisaldab vanasõnu, kõnekäande, võrdlusi, mõistatusi, mängude kirjeldusi, uskumusi ja kombestikku. Wiedemanni sõnaraamat on tänaseni üks kõige suuremaid ja hinnatumaid trükis ilmunud eesti keele sõnavaraguseid, tema grammatika aga üks ulatuslikemaid ja rahvusvaheliselt tuntuimaid eesti keele grammatikaid. See pani aluse meie emakeele veldete tõlgendamise ühele suunale. Akadeemik toetas "Kalevipoja" avaldamist ja redigeeris piibli keelt.

Wiedemann suhtles eesti rahvusliku liikumise juhtidega nagu Kreutzwald, Jannsen, Koidula ja Hurt. Rahvusliku liikumise lõhenemise perioodil toetas Ferdinand täielikult Jakob Hurta ning viimase lahkumise järel Eesti Kirjameeste Seltsist, saatis ta ka ise 1881. aastal oma auliikme diplomi tagasi.

Wiedemann on uurinud enamikku soome-ugri keeltest ja aidanud kaasa mitmele rahvale soetada emakeelset kirjasõna. Näiteks Matteuse evangeelium on tema otsesel kaasabil ilmunud kahes Liivimaa murdes.

Ferdinand oli Tartu Ülikooli audoktor ja auliige, Pariisi Linguvistilise Seltsi, Suomalain-ugrilainen Seura, Õpetatud Eesti Seltsi, Eesti Kirjameeste Seltsi, Tartu Loodusuurijate Seltsi ja Läti Kirjanduse Seltsi auliige, Ungari Teaduste Akadeemia ning Kuramaa Kirjanduse ja Teaduste Seltsi välisliige. Ferdinand Johann Wiedemann suri Peterburis 17. detsembril 1887. aastal, seega siis 82aastasena.

Kreutzwald on oma kirjades iseloomustanud suurt keeleteadlast järgmiselt: "Akadeemik Wiedemannis õppisin tundma kõige ehtsamat tüüpi aumeest, ta mõtleb rohkem kui räägib, klaasikese taga on ta väga lõbus, kuid seesmine mõnutundmus tuleb nähtavale enam silma ja naeratava suu kui keele kaudu."

Epp ÕLEKÖRS,
Haapsalu Wiedemanni-nim
gümnaasiumi õpilane

Vildet mäletades

40 aastat tagasi, 4. märtsil oli Rakvere rajoonis sagimist. Sagimist oli ka kogu Eestis. Selle põhjustas mees, kelle 100. sünniaastapäeva tähistati. Eduard Vilde eluaastad on 1865-1933. Tänu neile eluaastatele ei saanud ta nõukogude korrale jalgu jääda ja tema tähtpäeva tähistati üle Eesti suurejooneliselt. Rahvas sai oma kirjanikku austada ja võimudel polnud ka midagi ette heita.

Tolleaegse kultuurilehe Sirp ja Vasar toimetust tegi koguni sellise triki, et andis välja numbrit, kus iga artikkel, ka kõige väiksem teade või kuulutus oli Vildega seotud.

Rein Veidemann kirjutab 5. märtsi 2005. aasta Postimehes: *"Kõik Eestis, kel vähegi harridust, on üles kasvanud koos Vildega, lugenud tema "Minu esimesi triibulisi", "Mahtra sõda" ja vaadanud "Pisuhända". Vilde igihaljus on kõigepealt selles, et ta looming on kõneviimeline ajast sõltumata."*

4. märtsil 1965 avati Eduard Vilde ausammas Vilde kolhoosis Pajustis, mälestuskivid tahvliga Muugas ja Pudiveres. Eduard Vilde lapsepõlve seotatakse eelkõige Muugaga, kuna ta ise on sellest meelde-

jäävalt kirjutanud. Muuga rahvas oligi esimene, kes, tänu tolealeagsele koolidirektorile Emil Langile juba 1959. aastal püstitas kooli juurde Eduard Vilde ausamba, mille autoriks F. Sannamees. 100. sünniaastapäeva tahtsid aga ka nemad tähistada ja asetasid Vildede maja asukohale tahvliga mälestuskivi. Süvendati ka tiiki.

Eduard Vilde sünnikoht on Pudiveres, kus ta, tõsi küll, elas ainult oma elu esimesed kuud. Ka see koht tähistati mälestuskiviga. Ümberkaudsete koolide õpilased Väike-Maarjast, Kiltisist, Simunast, Avispealt matkasid kivi avamisele. Ei puudunud ka tähtsad asjamehed Rakverest. Avakõne pidas Helmut Joonuks. Mitmete aastate vältel jäi Vildega seotud paikade külastamine matkagruppide eesmärgiks. Külastati ka Vilde esivanemate talukohta Äntus.

Ametlik Vilde sünnikoht märgiti siis maha Pudivere mõisast umbes kilomeetri kaugusele ühe moonamaja kohale, kus Eduard Vilde isa oli poissmeheks elanud. Siin lähevad aga inimeste arvamused lahku: kas abielumisel tõi ta naise enda juurde või kolis ise naise juurde mõisa "antvärkide" majja? Ko-

Eduard Vilde mälestuskivi Pudiveres

halikud elanikud pidasid seni naise kodu Ed. Vilde sünnikohaks ja sovhoosi masinamed olid selle tähistuseks ühe rändrahu majaasemele künkale vedanud (Ed. Leppik). Praegu on küll võimatu õiget sünnikohta kindlaks teha. Juba 40 aastat tagasi tundis eduard Leppik muret, et inimesed on nii tähtsa asja unustanud õigel ajal välja uurimata.

Kui tänapäeval Pudiverre sattume, võime ju mõlemad kohti külastada. Kas sovhoosimeeste veetud kivi on alles? Mina ei tea. Pean enda häbiks tunnista-

ma, et ma ei ole kunagi Pudiveres käinud! Selle käigu kavatsen kindlasti ette võtta saabul kevadel, et mõlemad kive oma silmaga näha. On teada, et praegu on Pudivere mõis nii maha jäetud, et suvel kõrge rohu seest kivi kindlasti üles ei leia. Ametlik sünnikoht on viidastatud ja seda hooldab Väike-Maarja vald.

Ene-Riina RUUBEL,
Väike-Maarja muuseumi juhataja

Emakeelepäev gümnaasiumis

Juba viiendat korda tähistati Väike-Maarja gümnaasiumis emakeelepäeva 9.-12. klasside õpilaste mõeldud Helmi Elleri omaloomingukonkursiga. Helmi Eller töötas esimese iseseisvuse ajal meie koolis eesti keele õpetajana, hiljem ka Treffneri gümnaasiumis. Sõja ajal läks ta Rootsi, kus tegeles kirjandusteaduse ja -kriitikaga.

Konkursil osalejad kasutasid varjunime, züriisse kuulusid antud hetkel koolis töötavad emakeeleõpetajad. Tänavu tuli esimesele kohale varjunime Nigel Smith all kirjutanud Tõnis Vilu, teiseks jäi Tihane, kelleks osutus Heete Ausmeel. Kolmanda koha pälvis Hull Loco ehk Kätlin Beilmann. Eripreemiatega märgiti ära Siret Kotka, Aune Esinurm ja Kaarel Bork.

Konkursid on toimunud tänu vilistlase Arved Ojamaa toetusele. Huvilistel on võimalik tutvuda Arved Ojamaa põneva elukäiguga tema mälestusteraamatu "Võõras kodus" kaudu. Mõni aeg tagasi ilmus kirjastuselt SE&JS teose teine trükk.

Tiina VAIKSALU,
Väike-Maarja gümnaasiumi eesti keele õpetaja

Läheneb Kilti kooli aastapäev

On ajaratas ringi käind ... Aeg ruttab linnutiivil ja nii on juba möödunud viis aastat Kilti kooli eelmisest ümmargusest tähtpäevast. Olemegi jõudnud selleni, et ees ootab uus aastapäev – 150 aastat Kilti kooli asutamisest, millest 85 aastat Kilti lossis. Sel puhul korraldame 4. juunil vilistlaste ja endiste koolitöötajate kokkutuleku.

Kohaletulnute registreerimine algab kell 15, aktus kaks tundi hiljem. Ürituse heaks kordaminekuks on aga vajalik ka eel-

registreerimine. Seda saab teha, kandes Hansapanka A. J. von Krusensterni MTÜ arvel-dusarvele 221 027 328 86 osalustasu 100 krooni (pärast 31. maid 125 krooni). Kindlasti tuleb lisada kooliaegne nimi ning lõpetamise aasta. Loomulikult võib oma osalusest teatada telefonil 32 53 411 või e-mailil kiltisipk@v-maarja.ee ning tasuda osalustasu kohapeal.

Korraldav toimikond

Mälestuskilde mõnest töökaaslasest

Linda Harmants

Linda oli noore rajooniraaamatukogu esimene lugemistoa juhataja. Ta võeti tööle siis, kui koosseisud avanesid, aga lugemistoa ruumi veel polnudki. Selleks oli määratud kultuurimaja teisel korrusel asuv põhjapoolne ruum, mida raamatukogu kasutas ka iseseisvusajal.

Esialgu tegutses seal veel rajooni komsomolikomitee. Nii oli Linda küll ametile vastava ruumita, kuid töid-tegemisi jätkus temalegi küllaga. Uue nime-tuse ja ülesanded saanud raamatukogu nõudis töötajatelt mõtte-terksust ja pingelist tegutsemist.

Seoses sellega tuli ka eesti-aegne raamatuvara (paljuke teda küll säilinud oli) nõukoguliku süsteemi järgi ümber korralda-

da. Uut süsteemi püüdis juhataja Salme Pajula meile praktilise töö käigus vähehaaval selgeks teha.

Laenutustegevusest vabadel hetkedel istusime aina raamatuhunnikutega täidetud laua ümber – liigitasime ja kirjutasime raamatutele kataloogikaarte. Tihti tuli ühiselt pead murda selle üle, millisesse liiki üks või teine teos peaks kuuluma. Ühtlasi õppisime selle tegevuse käigus raamatukogulikku käekirja ja kataloogimise rangeid reegleid.

Oma jutukuse ja rõõmsameelse olekuga aitas Linda seda igavavõitu tegevust veidi lahendamaks muuta. Ega ta lasknud nina norgu ka isikliku elu raskuste ees. Ja küllap neid sel ajal jätkus.

Üks probleem, mis peaaegu

iga vastselt tööle asunud ametnikku puudutas, oli korterikitsikus. Kuna Linda abikaasa Eduard teenis tol ajal sõjaväes, taheti ta naine väiksemasse ja kehvemasse korterisse ümber paigutada. Aga südi vastuhakkamine aitas sõdurinaisel oma elamispiinnale paigale jääda.

Linda Harmantsil oli ka head kirjakätt ja kunstnikusilma. Nii jäid nagu enesestmõistetavalt tema kujundada meie raamatukogu toleaeagsed näitused ja väljapanekud. Vajaduse korral sai ta ka plakati või loosungi valmistamisega hakkama.

Algusaegadel oli Linda ainuke meie neljaliikmelisest töotajaskonnast, kes ka isetegevuses kaasa löi. Ta laulis kultuurimaja segakooris (juhatas Tiit Karis) ja võttis osa näiteringi tööst. Nii olime Linda kaudu kursis ka

sellega, mis toimus kultuurimaja harjutusruumides ja laval.

Kui 1952. aasta suvel valmis Porkunis Jullo Talpsepa käe all vabaõhulavastus "Tasuleegid", siis saime lähema ettekujutuse ka selle proovidest ja etendusest. Järgmisel aastal olin minagi näiteringis ja eks sellega seoses tihenesid ka kultuurimaja - raamatukogu sidemed.

Kuna Linda oli ka komsomoli liige, siis tuli see asjaolu mingil määral raamatukogutöölegi kasuks, sest komsomoliorganisatsiooniltki nõuti kõige muu kõrval kultuuriürituste korraldamist. Nii saime nendega koostöös mõne kirjandusõhtu või vähemalt bibliograafilise ülevaate ära pidada.

Rakveres, oktoober 2004

Erich MEERJA

Talupoja Peopäev EPMis

Eesti rahvakalendris on hulgalt tähtpäevi, mis kutsuvad üles lõõgastuma ja mõnusaltseltskonnas aega veetma. Kutsume Teidki talupoja peopäeva pidama ja osa saama sajandeid kestnud traditsioonidest.

Talupoja Peopäev Eesti Põlumajandusmuuseumis on meeleolukas ja kaasakiskuv üritus, mis lisaks mõnusale meelelahutusele annab võimaluse teada saada eestlaste peopidamise traditsioonide algetest.

Ühepäevases programmis pakume Teile kõike, mis EPMis võimalik. Päev algab atraktiivse ekskursiooniga muuseumi näitusesaalides, kus huvilistel on võimalus töödele käsi külge panna ja proovida käsitööoskusi. Pärast töötegemist vaevab alati nälg, mis leiab leevendust kiire lõuna näol. Ja ongi aeg meelelahutusele pühenduda.

Juba Andres ja Pearu katsusid jõudu kivitöstmisega. Sarnastest atraktiivsetest mängudest

(jooks lüpsikutega, karguralli, kõievedu jne) võtavad osa ka meie pidulised. Nendele, kes soovivad üritust kõrvalt jälgida on olemas kiiged ja piknikuplats. Õhtul esineb muuseumi amfiteatris naturaalpildidel mängiv ansambel.

Vihma korral toimub üritus laudas.

· TEMAATILISED TRADITSIOONID

· TEMAATILINE KOHT

· ATRAKTIIVNE EKSKURSION

· TEMAATILINE MEELELAHUTUSPROGRAMM

· TEMAATILISED MÄNGUD JA VÕISTLUSED

Lugupidamisega

Almar KALAM,
553 2300
661 6964

Jumalateenistused

Väike-Maarja kirikus

Armulauga jumalateenistused e missad toimuvad Väike-Maarja püha neitsi Maarja kirikus igal pühapäeval algusega kell 12.00.

24. märtsil kell 18.00 suure neljapäeva jumalateenistus
25. märtsil kell 12.00 suure reede jumalateenistus
26. märtsil kell 20.00 ülestõusmispühaõõ missa, ristimine
27. märtsil kell 12.00 Kristuse ülestõusmispüha jumalateenistus
3., 10., 17. ja 24. aprillil kell 12.00

Väike-Maarja koguduse vaimulik on Ahto Mäe, tel 326 1956, 511 7552,
elukoht Ehitajate tee 7-10, Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval
kell 10.30

Avispea kiriku
vaimulik on
Eerek Preisfreund,
telefon 323 5450.

UUSMAA

kinnisvarabüroo

VK Kinnisvarabüroo OÜ
Tallinna tn 21, 44311
Rakvere
Tel 322 3601, 515 3621
Faks 322 3559
aimar.turbsal@uusmaa.ee

- aitame müüa teie kortereid, maju, maid;
- tegeleme äri- ja tootmishoone-tega;
- vahendame üüripindu;
- korraldame kogu asjaajamise;
- tasuta konsultatsioon;
- hindame teie kinnisvara.

Ostame
kasvatat metsa, metsamaad,
hind kuni 120 000 krooni hektar,
ka läbi raiutud ja hüpoteegiga
Ettemaksu võimalus.
Maamõõtmine. Nõustamine ja abi
asjaajamisel.

Telefon 56 150 680, 48 94 055 (Raplas), 511 0415; 51 7 9566
Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab 332

Ostame
kasvatat metsa ja metsakinnistuid,
ka raiutud metsamaad.
Ettemaksu võimalus.
Tel 506 9554, e-mail: metsad@hot.ee

VESTMAN

KINNISVARA

Aitame kiiresti leida
ostja Sinu kinnisvarale!

maade ost-müük • kinnisvara vahendus
kinnisvarakonsultatsioonid

Vestman Kinnisvara Rakvere esindus
Laada 41 • T 322 5380 • M 502 7295
rakvere@vestman.ee • www.vestman.ee

Müüa
põlengus
kannatanud
MAJA

Kiltsi alevikus
Jaama tn 3.
Võimalus erastada
maad.
Teatada telefonil
5656 8479
või 329 5768
(vallavalitsus).

Tuli tuul ja kustutas küünla,
elutee pooleli jäi ...

VEERA TALLERMAN	12.02.1936 - 13.02.2005
HELMİ KALVET	05.10.1923 - 17.02.2005
KALLE RENSER	22.07.1940 - 21.02.2005
AINO KUNTOUR	01.04.1932 - 25.02.2005
MAHTA UDEKÜLL	25.04.1920 - 26.02.2005
ALFI-ENGELVELS HINNOSAAR	07.09.1928 - 01.03.2005
ANATOLI ANUFRIJEV	01.08.1928 - 03.03.2005
AILI ROOS	02.06.1915 - 04.03.2005
LINDA HEIDE	09.01.1915 - 09.03.2005
URMAS POOBUS	26.06.1949 - 09.03.2005
RAIMOND LOUNE	02.10.1966 - 12.03.2005

Teade

OÜ PANDIVERE VESI

Vee- ja kanalisatsiooni hind tõu-
seb alates 01.05.2005 varem teatatud
hindadeni ja sellest tulenevalt palume
kõigil vee- ja kanalisatsiooniteenuste
kasutajatel teatada veemõõtjate näidud

seisuga 30.04.2005 hiljemalt 05.05.2005 telefonil 326 1536.

Hilisemal näitude teatamisel rakendame ka enne 30.04.2005 kuluta-
tud vee- ja kanalisatsiooni kogustele uut hinda.

OÜ Pandivere vesi

Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest,
pea algamas teed kaks jalga väikest.
Jääb emale-isale mure ja ootus
ja rõõm, mis pisarad kuivatab sootuks.

JAN-JÜRI LEHTMETS	25.01.2005
ANDRE NURKMA	28.01.2005
ANNLI PILVISTU	04.02.2005
RIKO REMI MITT	12.02.2005
KAREL KIVEST	18.02.2005
EVELIN KÖNNU	25.02.2005
KRISTOFER KAAS	02.03.2005
ANGELA OLESK	07.03.2005

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

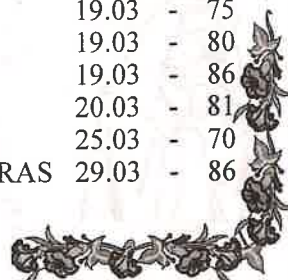
Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

Elu jagab rõõme ja ohte,
eluteel leida võib küinkaid ja lohke.
Aastate arv on saatuse määrata,
astuge tasa, et jalga ei väärata.

VAMBOLA KRUBE	02.03	-	82
ALEKSANDRA MOTUNOVA	03.03	-	82
ELMAR MÄE	07.03	-	82
VAIKE VALK	08.03	-	81
ARTUR KARMING	10.03	-	81
BORISS MATVEJEV	13.03	-	70
LENKE ASSZONI	13.03	-	96
ALMA TAMMUS	14.03	-	83
ILSE TOOMSALU	15.03	-	70
VELLO KIISEL	15.03	-	75
HELJA KIHU	15.03	-	83
ALMA ORG	16.03	-	83
UNO EELMAA	19.03	-	75
HELMİ TÖNISSOO	19.03	-	80
HELENE-MARIA TREIER	19.03	-	86
HARALD ÖNNEMÄE	20.03	-	81
ELLU TIIMUS	25.03	-	70
ELMAR-FERDINAND VÕÖRAS	29.03	-	86

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

329 5759 Ilve TOBRELUTS
ilve@v-maarja.ee

Väike-Maarja Vallavalitsus
<http://www.v-maarja.ee>

Trükitud trükikojas AGUR. Tel 322 3999
Tiraazh 1000 eks.